Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIII. Ч. 87. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 7-го ТРАВНЯ (MAY) 1955. ДЕСЯТЬ ЦЕНТІВ — TEN CENTS No. 87. VOL. LXII.

НОВА ПРОБНА АТОМОВА ЕКСПЛЬОЗІЯ В НЕВАДІ

Юкка Флет, Невада. — Кілька днів відкладана атомова експльозія на досвідних теренах в Неваді врешті таки відбулася. Вибухла атомова бомба, яка була два рази сильніша від тієї бомби, яка вибухла в 1945 році в Японії, і мала силу від 30,000 до 35,000 тонн вибухового матеріялу ТНТ. Ця бомба вибухла на вершку 500-стіп високої вежі, коло якої було збудоване штучне типове американське місто, щоб можна було бачити наслідки знищення від цієї бомби. Це місце збудувала своїм коштом Комісія Атомової Енергії. В дні експльозії не можна було бачити наслідків знищення, бо над районом скинення бомби були густі мряки з радіоактивністю. Але літаки могли обсервувати цей район і вони стверджують, що деякі ці штучно збудовані будівлі стоять, хоч не можна було докладно бачити їхнього пошкодження. І так стоїть сталева радіова вежа, висока на 150 стіп. Це була найбільша пробна експльозія в Неваді від 1952 року, і під час неї були присутні, по раз перший, цивільні особи — представники Цивільної Оборони. Комісія Атомової Енергії допустила на цю пробну експльозію представників цивільного населення, щоб вони могли більше зацікавити жителів цієї країни справою протиповітряної оборони, побачивши страшну силу цієї експльозії. Експльозія відбулася в 5 годині і 10 мінут перед полуднем і негайно після того з'явилася на небі жахлива помаранчево-червона огненна куля, якої діяметер виносив коло 1,000 стіп. Обсерватори — цивільні особи, які віддалені були на вісім миль від місця експльозії, хоч мали захисні окуляри, то все таки були на секунди осліплені силою світла від вибуху бомби. Ті особи, які не мали захисних окулярів, мусіли відвернутися лкцем взад від місця експльозії. Після експльозії виник високий на 15,000 стіп „гриб", в якому находилася і курява, що підійнялася в гору. За кілька мінут цей „гриб" підійшов на висоту 40,000 стіп. Віяв легенький вітер, і цей „гриб" довший час стояв над Юкка Флетом. Початкове світло від цієї експльозії видно було на віддалі 300 миль над побережжям Тихого Океану на заході, і в стейті Ореґон на сході. Під час цієї пробної експльозії були присутні і 460 танкістів, які мали випробовувати, як відпорні танки на вибух атомової бомби. Деякі танки були віддалені від місця експльозії тільки на 3.200 ярдів.

АТОМОВИЙ „СВІТАНОК" В ЛАС ВЕҐАС

Розрив останньої атомової бомби (двічі сильнішої, як та, що була скинена на Гірошіму) в Юкка Флет у Неваді освітив сліпуче ясною заґравою місто Лас Веґас, віддалене 75 миль від місця вибуху. Метою останньої атомової проби було встановити, як треба будувати доми, щоб вони витримали атомову атаку.

Конґресова комісія погоджується на зменшення збройних сил

Вашинґтон. — Комісія Видатків в Палаті Репрезентантів прийняла урядовий законопроєкт про зменшення числа наземних військ ЗДА, ухвалюючи 31,488,206,000 долярів на військові сили цієї країни в найближчому фінансовому році, який починається 1 липня 1955. Комісія обіцяла ухвалити нові видатки на збройні сили, якщо погіршилася б світова ситуація. Комісія навіть зменшила на 477,609,000 долярів запропоновані урядом видатки. Сенатори й конґресмени протестували проти зменшування наземних військ, але ухвала Комісії Видатків в Палаті Репрезентантів свідчить про першу перемогу Айзенгавера в цій справі. Згідно з прийнятим законопроєктом збройні сили ЗДА 30 червня 1956 року мають виносити 2,852,000 вояків. 30 червня 1954 року вони становили 3,302,100, а 30 червня цього року — 2,961,300. В видатках на оборону більші суми призначаться на континентальну протиповітряну оборону та на збільшення летунства для успішнішої відплатної акції після ворожого аґресивного акту.

Новий тип літака-оборотня

Ст. Луїс. — Летунська Корпорація МекДоннелла демонструвала новий тип збудованого в її фабриках літака. Цей апарат оборотневої конструкції може летіти як нормальний літак і має головні прикмети гелікоптера, значить може приземлюватися як гелікоптер. Новий літак-оборотень має короткі крила, мотор угорі, як гелікоптер, і пропелер спереду. Представники Пентаґону думають, що цей тип літака матиме величезне мілітарне значення, хоч треба ще трохи часу, щоб його добре випробувати й удосконалити. Нового типу літака можна буде вживати для розвідки, розшуків, зв'язку, транспортування війська і військових матеріялів і т. д. Все це зможе він виконувати багато скорше, як гелікоптер. Крім того спеціялісти вважають, що цей літак можна буде застосовувати з успіхом в комунікації між осередками великим міст і летовищами.

В АМЕРИЦІ

● **До ЗДА прибула група** молодих фармерів з Бурми, Індії і Непалю, щоб тут вивчати працю в сільському господарстві. Вони будуть працювати на фармах впродовж шістьох місяців: три місяці в Огайо, Иллиной і Міннесоті, а три місяці в Вайомінґу, Ню Мексіко і Колорадо.

● **Магазин „Лук"** запропонував генералові Джорджові С. Маршаллові мільйон долярів за написання споґадів. Маршалл відмовився, заявивши, що багато людей, про яких він мусів би писати, ще живуть і він міг би їх вразити, а писати неправду він нехоче. Маршалл був шефом штабу під час другої війни, а після того був державним секретарем.

● **Демократичний конґресмен** Еменюел Селлер вносить законопроєкт до Конґресу про заборону об'єднування великих банків, бо це загрожувало б монополем великих банків і послабило б конкуренцію між банковими інституціями.

● **Президент Айзенгавер** заявив редакторам сільсько-господарських часописів, що він думає поліпшити землю на своїй фармі в Ґеттисбурґу, Па. Землю на цій фармі, сказав президент, попередні власники занедбали, а три чверті родючого ґрунту змила вода.

● **Уряд провінції Квібеку** в Канаді заявив, що польський державний скарб, який переховується в цій провінції, зовсім не псується, і тому немає потреби перевозити його в інше місце. Польський журналіст М. Мацкевіч домагався, щоб цей скарб перевезли до Меллон Арт Ґалерії в Вашинґтоні.

● **47-річний** Луїс Я. Робітейн їхав автом в Флашінґу в Ню Йорку. В дорозі він помер від удару серця. Його машина їхала далі з мертвим автоводієм, який схилився на кервницю, і щасливо вминала інші авта, аж поко наїхала на автобус, від якого відбилася і в'їхала до вестибюлю кіна, де вбила двох хлопців, а одного поранила.

● **30-місячний внук** лікаря Олтона Окснера в Ню Орлінсі, Луїзіяна, помер через вісім днів після того, як був нащеплений вакциною фірми „Каттер". Це вже третя дитина, яка померла після нащеплення вакциною цієї фірми. Цією вакциною не можна щепити дітей, і її вже не продасться.

● **Два полковники** американського летунства, які промовляли в Филаделфії, Па., про економічний і стратеґічний потенціяли Канади, Аляски, Ґренляндії і Ісляндії, заявили, що Північний бігун — це найправдоподібніший шлях безпосереднього нападу на ЗДА, в найближчій війні, і тому треба розбудовувати оборону цього району.

Палата Репрезентантів за тривку допомогу фармерам

Вашинґтон. — Палата Репрезентантів більшістю 206-ох до 201-го голоса прийняла демократичний законопроєкт про тривку допомогу фармерам для підтримки цін на їхні продукти. Ця перемога демократів настала після шестигодинного маневрування та особистої інтервенції спікера Палати Репрезентантів Сема Рейберна, який намовляв демократів голосувати за цим законопроєктом. Секретар рільництва Езра Тефт Бенсон висловив невдоволення з цього голосування, заявляючи, що демократичний тріюмф — це „крок назад" від уздоровлення сільськогосподарської продукції. За цим законопроєктом голосували 185 демократів і 21 республіканець; проти — 172 республіканці і 29 демократів. Прийнятий законопроєкт відновляє ту допомогу фармерам, яка була за президента Трумана — це значить, що вона буде тривка і виноситиме 90 відсотків паритету на основні фармерські продукти, а на молочні продукти допомога становитиме 80 відсотків паритету. Паритет — це теоретичне число, на основі якого визначається справедливі ціни на фармерські продукти в відношенні до коштів продукції. Цього року допомога фармерам становитиме, згідно з теперішнім республіканським законом 82.5 відсотка паритету, а на молочні продукти тільки 75 відсотків. Головні фармерські продукти — це пшениця, кукурудза, бавовна, риж і земні горішки (арахіс).

15 держав НАТО затіснять політичну співпрацю

Париж. — В понеділок 9 травня почнуть радити 15 міністрів закодонних справ, репрезентуючі членів Організації Північно - Атлянтійського Пакту. До попередніх 14 долучиться ще Німецька Федеративна Республіка в особі її канцлера Конрада Аденауера. Ті наради будуть попереджені дводенною конференцією трьох західніх альянтських міністрів закордонних справ, однак висліди нарад державного секретаря Доллеса, англійського міністра МекМіллана й французького міністра Піне будуть подані до відома широкому зборові всіх закордонних міністрів. Взагалі ціллю цієї найближчої конференції держав бльоку НАТО — надати тому бльокові більш політичного характеру, не обмежуючись тільки військовим зобов'язанням і спільним військовим штабом. На поглиблення того політичного характеру і затіснення взаємної співпраці впливає власне нова участь німецького партнера, — пояснюють пресові коментарі. Турецький прем'єр і міністер закордонних справ Мендерес реферуватиме на конфеєнції 15-ох міністів з'їзд азійських і африканських держав у Бандунґу і тамошню пропозицію Чу Ен-лая переговорювати безпосередньо з ЗДА про справу Формози. Конференція держав НАТО буде відбуватися в палаці англійської амбасади.

● **Ліонель Море** і П'єр Бутанґ, видавець французького тижневика та автор циклу видрукованих в ньому статтей, по карано разом на $18,000 за обвинувачення колишнього прем'єра Мендес-Франса в тому, що він проводив свою політику для власних і фамілійних інтересів. Мендес - Франс заскаржив їх до суду.

Президент про здоров'я своєї дружини

Вашинґтон. — Президент Айзенгавер на запит одного з журналістів про стан здоров'я його дружини, відповів, що його дружина хворіла цієї весни на злісну інфлюенцу, і її виздоровлення трохи продовжилося, бо вона не реаґує на ліки, які допомагають організмові перемагати цю недугу. Журналіст, який поставив цей запит, оправдував своє втручання в особисті справи президента тим, що вся нація цікавиться справою здоров'я першої пані країни. Цей же журналіст згадав про те, що голова Демократочного Крайового Комітету Пол М. Ботлер заявив, що президент не буде кандидувати в 1956 році, бо, мовляв, його дружина почувається зле в Вашинґтоні. Президент сказав, що він не відповідає за те, як інші особи коментують здоров'я його дружини, і вияснив, що впродовж останніх двох років вона почувала себе краще, як в попередніх десятьох роках. Пані Айзенгаверова вже видужала з грипи, але, за рекомендацією лікарів, ще не бере повної участи в товариському житті. Лікар президента Айзенгавера д-р Снайдер сказав журналістам, що пані Айзенгаверова терпить на легку недугу серця, що є, мабуть, наслідком ревматичної гарячки, яку вона перебула ще в дитинстві.

ДОЛЛЕС ПРОСИТЬ АСИҐНУВАТИ ДАЛЬШИХ 3,530,000,000 ДОЛЯРІВ НА ЧУЖОЗЕМНУ ДОПОМОГУ

Вашинґтон. — Сенатська Комісія Закордонних Справ започаткувала розгляд пропозиції президента Айзенгавера ухвалити дальших 3.530,000,000 долярів на допомогу европейським й азійським країнам, здійснювану в рамках т. зв. Програми Взаємної Безпеки. Першим у цій справі зізнавав перед Комісією державний секретар Доллес. Він, реферуючи пропозицію Президента, закликував сенаторів продовжувати чужоземну допомогу, бо саме її висліди вплинули багато на зміну комуністичного ставлення і на більш злагідливу совєтську політику, що виявилось м. ін. і в бажанні Совєтського Союзу підписати врешті австрійський договір. Стверджуючи це, Доллес підкреслив, що совєтська готовість іти на уступки може бути теж і вислідом комуністичної „гнучкої тактики", що її радив стосувати ще Ленін. Доллес поділив проєктовану для асиґнування суму на фонд „розвиткової допомоги", гроші з якого будуть виплачувані без огляду на мілітарні вимоги, і на „оборонну підтримку", що її одержують такі країни, як Південна Корея, Формоза, В'єтнам і Пакістан. Конкретно, пропонована до асиґнування сума має бути розділена так: 1,717,200,000 долярів на вдержування і розбудову союзних збройних сил, 1,000,000,000 долярів на „оборонну підтримку" країн, що мають надто високі для їх спроможностей військові бюджети і 812,500,000 дол. на економічну немілітарну допомогу. З останньої суми 172,000,000 долярів мали б бути вжиті на технічну кооперацію в рамках допомоги для азійських країн і 100,000,000 дол. як фонд спеціяльного призначення, що ним диспонує Президент. З грошей призначених на немілітарну допомогу мала б одержати Европа, головно Західній Берлін, 21 мільйонів, союзні американські республіки 52 і пів мільйона, Середущий Схід 179 мільйонів, Азія 337 і пів мільйона, й Об'єднані Нації 222 і пів мільйона.

Два конґреси підтримали прем'єра В'єтнаму

Сейґон. — У столиці Південного В'єтнаму відбулися аж два Конґреси, скликані — один урядом, а другий т. зв. народним революційним комітетом. Конґрес цього останнього відбувся у залі великого кінотеатру, де зібрались 4,000 репрезентантів 95 найрізнородніших політичних груп і релігійних скут та провінційних відділів названого комітету. Після двогодинних промов проти колоніялізму й комунізму та з оскаржуванням голови держави Бао Даї, який перебуває від року у Франції, за потурання французькій колоніяльній системі, конґрес революційного комітету виніс цілу низку резолюцій. Окремою резолюцією відмовлено всякі зверхні державні права голові держави Бао Даї. Більш поміркованими були постанови конґресу всіх крайових провінцій, що його скликав Нґо Дінґ Дієм, прем'єр, признаний обома конґресами.

Гаммершилд вірить у звільнення в'язнів з Ком. Китаю

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй Даґ Гаммершилд, вернувшись з своєї 10-денної подорожі по Европі, заявив, що він „посилив" свої заходи перед комуністичним урядом Китаю, щоб той звільнив 11 американських летунів і окремо 4 пільотів, протизаконно в'язнених в комуністичному Китаї, як американських „шпигунів". В Англії, Швеції і Швайцарії, де в останньому часі був Гаммершилд, китайські комуністи мають своїх акредитованих представників, але Гаммершилд не виявив, з ким і що говорив. Він покликався не на „шостий змисл", як це зробив недавно президент Айзенгавер, а на своїх „5 змислів", які, мовляв, кажуть йому відчувати, що настала тепер „краща атмосфера", яка повинна довести до звільнення американських полонених. Все ж, він був надто обережний, щоб означити ближче час, в якому він сподівається побачити американських летунів на волі.

Амбасадор Франції нараджувався з Булґаніним

Москва. — Французький амбасадор Луї Жокс перевів півторигодинну нараду з совєтським прем'єром Булґаніним, після чого мав виїхати до Парижу, щоб там стрінути трьох західніх міністрів закордонних справ, які в суботу розпочинають свою конференцію, а від понеділка братимуть участь в з'їзді держав організації НАТО. Французька амбасада відмовилась подати тему тієї наради, але признала, що Булґанін знав, що Жокс збирається їхати до Парижу у зв'язку з тамошнім з'їздом західніх державних мужів. Преса коментує, що французький амбасадор говорив про можливості нової конференції „великої чвірки" та про конкретні совєтські пляни щодо Німеччини. Совєтська преса і радіо тим часом легковажно і насмішливо висловились про признання суверенности Зах. Німеччині.

„АМЕРИКАНСЬКА МАТИ 1955 РОКУ"

Президент Айзенгавер прийняв у Білому Домі паню Лавіну Кристенсен Фуґал, 75 років, з Плізент Ґров, Ютаг, що її обрано „Американською матір'ю 1955 року". Вона має восьмеро дітей і 34 внуків. Представляв паню Фуґал Президентові сенатор Артур В. Воткінс, реп. з Ютаг.

ОФІЦІЙНО ПРОГОЛОШЕНО СУВЕРЕННІСТЬ НІМЕЧЧИНИ

Бонн. — Окупаційний стан в Західній Німеччині закінчився і Німецька Федераційна Республіка стала суверенною державою формально на основі такого документу, що його три західні високі комісарі предложили канцлерові Конрадові Аденауерові в четвер 5 травня ц. р.:

Текст альянтської проклямації:

„Тому, що нові взаємини з Французькою Республікою, З'єдиненими Державами Америки і Об'єднаним Королівством Великої Британії і Північної Ірляндії з одного боку та Федеративною Республікою Німеччини з другого встановлено на підставі конвенції про взаємини між тими трьома державами і Федеративною Республікою Німеччини, а пов'язані з цим конвенції, підписані в Бонн 26 травня 1952 року, були доповнені протоколом про означення кінця окупаційного режиму Федеративної Республіки Німеччини, що його підписано у Парижі 23 жовтня 1954 і який тепер входить в силу, то ми, Андре Франсуа Понсе, французький високий комісар для Німеччини, Джеймс Б. Конант, високий комісар ЗДА для Німеччини й Фредерік Роберт Гоєр Міллар, високий комісар Об'єднаного Королівства для Німеччини, спільно оцим проголошуємо: Що відкликано статути про окупацію, — що скасовано Альянтську Високу Комісію й уряди крайових комісарів. Це проголошення стає дійсним негайно, 5 травня 1955."

На цій основі німецький уряд видав таку проклямацію:

Текст німецької проклямації:

„Сьогодні, майже в 10 років після військового й політичного заломання націонал-соціялізму, закінчується окупаційний період для Федеративної Республіки. З глибоким вдоволенням федеративний уряд може ствердити: ми є вільною і незалежною державою. Те, що довго приготовлювано на основі зростаючого довір'я, стало тепер важним законним фактом: Стоїмо як вільні люди між вільними людьми, пов'язані вірним союзницьким зв'язком з колишніми окупаційними державами. Спільно з федеративним урядом 50 мільйонів вільних громадян Федеративної Республіки думає у братерській єдності про мільйони німців, які примушені жити окремо від нас без свободи і справедливости. Кличемо до них: Ви належите до нас, ми належимо до вас. Радість з приводу нашої відзисканої волі притьмарена так довго, як довго ви не користуєтеся волею. Ви можете завжди рахувати на нас, тому, що, разом із вільним світом ми ніколи не спочинемо, поки ви не відзискаєте свої права, як люди, і заживете мирно, сполучені з нами в одній державі. У цій годині думаємо про численних німців, які все ще мусять нести важкий тягар долі воєнних полонених. Зробимо все, що в нашій спромозі, щоб для вас також швидко вибила година визволення. Воля накладає обов'язки. Для нас самих існує тільки один шлях — шлях леґальної держави, демократії і соціяльної справедливости. Існує тільки одне місце для нас у світі: по стороні вільних народів. Нашою ціллю є: вільна і з'єдинена Німеччина у вільній і об'єднаній Европі."

Відгук у німецькому парляменті й народі.

З уваги на пригнічений настрій через перебування одної третини території і народу під совєтським володінням та з уваги на рішучу опозицію соціял-демократів взяти участь в будь-якій урочистості з приводу проголошення суверенности Західньої Німеччини, вся церемонія обмежилась до того, що канцлер Аденауер переслав на руки голови німецького парляменту офіційне повідомлення про закінчення стану окупації. Того листа голова парляменту, д-р Герстенмаєр, відчитав, а після того речники всіх партій складали короткі заяви. Партії, приналежні до урядового бльоку, висловили свою радість з приводу успішно закінченої акції уряду, а представник соціял-демократів заявив, що нема причини до ніякої радости, як довго нарід є поділений. Сам Аденауер сидів під час тих заяв мовчки на лавці уряду. Всі високі комісарі стали амбасадорами. Американський амбасадор д-р Конант не міг узяти участи у спільній авдієнції у президента д-ра Гойсса, бо американський сенат формально ще не затвердив його, як амбасадора. — Вся американська преса підкреслює, що німецька преса і весь німецький загал поводились без ніяких особливих виявів радости. Пояснюється це тим, що насправді Західня Німеччина вже користувалась незалежністю і в житті сірого громадянина не зайшла ніяка зміна.

В СВІТІ

● **Д-р Оттто Йон,** колишній керівник західньо - німецької внутрішньої розвідки, який 20 липня мин. року в таємничий спосіб спинився в совєтській зоні Берліну і почав звідтіль оскаржувати уряд Аденауера та західніх альянтів, знову виступив на пресовій конференції в Східньому Берліні. Він запевняв, що, після проголошення комуністами „амнестії", понад 80 західніх аґентів відділу безпеки втекли на Схід.

● **Уряди Туреччини, Лівану** і Ізраїлю ображені на Бюро боротьби з торгівлею наркотиками, що існує при Арабській Лізі. Бюро донесло до Комісії боротьби з наркотиками при Об'єднаних Націях, що з цих трьох держав і з Сирії пливуть наркотики до Ливану, а звідтіль у широкий світ, на чорний ринок, який фізично і матеріяльно винищує наркоманів. Згадані держави цьому заперечують.

● **Американські війська** в Европі у найближчий понеділок, 16 травня, коли сповнюються 10-ті роковини проголошення перемоги в другій світовій війні, дістають вільний день від усяких вправ та військових обов'язків.

● **В Йоганнесбурґу,** у Південній Африці, закрито єдину високу школу, яка там існувала для неґрів. Уряд, який переводить расову політику, оправдує це тим, що в цьому неґритянському каледжі містилась націоналістична організація, яка боролась нелеґальними засобами проти урядових розпоряджень.

● **Між Францією і Англією** підписано договір про виміну всіми інформаціями в галузі продукування атомової енерґії для мирних цілей. Недавно між Англією і ЗДА підписано умову, згідно з якою англійські летуни переходитимуть в ЗДА вишкіл у користуванні всіми родами атомової зброї. Це затіснення співпраці західніх альянтів в ділянці атомової зброї пояснюється фактом, що атомова зброя насправді перестала вже бути строгою військовою тайною.

● **У Франції,** біля містечка Ленс, турбомоторовий літак впав на мотоцикліста, що їхав шляхом. Пілот і мотоцикліст згинули. Від вибуху загорілися два будинки, в яких згоріли дві особи.

● **У Сирії** уряд заборонив націоналістичну партію, зорганізовану на фашистський зразок, і засеквестрував весь її маєток. Ця партія — оскаржує міністер судівництва — виготовила плян, за яким сержант армії застрілив 22 квітня ц. р. шефа штабу сирійської армії, полковника Аднана Малькі, а потім сам застрелився.

● **76 китайських студентів,** що студіюють у високих школах ЗДА, дістали дозвіл виїхати до комуністичного Китаю. Три з них вже прибули кораблем в Сан Франсіско до Гонґ Конґу. Їх негайно перевезли з порту на залізничну стацію і відправили першим потягом до Китаю.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

СУВЕРЕННА НІМЕЧЧИНА

Минулого четверга, 6-го травня о год. 7-ій рано, проголошено офіціяльний акт, на підставі якого Німеччина стала знову самостійною, суверенною державою, цим разом під назвою Німецької Федеративної Республіки. Сталося це точно через десять років після підписання німцями безумовної капітуляції в другій світовій війні. Проголошенням цієї суверенности воєнна трагедія Німеччини, в пропасть якої пхнули її амбітні маніяки з „фюрером" на чолі, ще далеко не закінчилася. Велика частина німецької землі і німецького народу попала з-під нацистичного дощу під комуністичну ринву, проте, формальне і фактичне привернення державної суверенности Західній Німеччині становить межовий камінь історії і започатковує нову добу не тільки для самого німецького народу, але й для цілого світу.

Шлях від безумовної капітуляції до повної суверенности дуже трудний і далекий. Перейдення цього шляху за десять років — це величезне досягнення, зокрема в таких обставинах, в яких його переходилось. Завдячує це Німеччина в першу чергу вітальній силі власного народу, але й в немалій мірі своїм західнім переможцям, головно Америці. Німецький нарід упродовж найкоротшого часу піднявся з найстрашнішої депресії і — сам живий, почав про живе думати. Його великим щастям було те, що він спромігся видати у тій депресії мудрих і сміливих мужів, як, наприклад, канцлера Аденауера, і зумів не тільки взятися за лікування своїх численних ран, які завдала йому власна диктатура і розпалена нею війна, але й знайти своє місце в міжнародній ситуації, щоб використати кожну нагоду, яку йому ця ситуація пропонувала.

Для зовнішнього світу це не було новиною, бо питома вартість німецького народу вже має свою оцінку в світі. Натомість чимось цілком суперечним усій практиці в дотеперішній історії та найбільшою несподіванкою була поведінка американського переможця. Америка повалила Німеччину у війні і Америка ж подала їй негайно свою могутню і направду дружню руку, щоб знову поставити на ноги. Для цього працювали найкращі американські уми і на цю мету сипалися мільйони американських долярів. Який же контраст з брутальним східнім „визвольником"! Американський „ліфт" до обложеного большевиками Берліну залишиться історичним символом тієї доби.

Формальним проголошенням суверенности не завершується, але радше започатковується нова доба Німеччини в світовій історії. Процес, що попередив цю формальність, доказує і переконує, що і в теперішній атомовій добі кожний нарід може зайняти в сім'ї народів місце рівного між рівними, якщо тільки того хоче і на те заслуговує.

РОЖІ З КОЛЮЧКАМИ

Завтра, в День Матері, продавці квітів матимуть повні руки роботи, приготовляти китиці рож для тих, хто схоче вшанувати ними своїх Матерів. Рожі будуть дбайливо очищені від колючок і манитимуть своєю красою та запашністю. Бо й тільки на любов, яку ці рожі символізують, та на красу і на запашність, яку вони мають, заслуговує велике поняття: Мати!

Але як же інакше буває в житті! Взяти, для прикладу, постаті двох Матерів з останніх повідомлень нюйорських газет. Ще вчора ці Матері були щасливі любов'ю до своїх синів-підлітків. А сьогодні одна з них стоїть над відкритою могилою і обливає сльозами домовину свого сина, що згинув від злочинної кулі ровесника, а друга Мати з такою ж скорботою очікує вістки, коли її син, який вистрілив цю кулю, згине на електричному кріслі. Ще вчора були тільки рожі, а нині вже тільки колючки.

Не дуже то хочеться писати про ці речі саме під той День, коли подаватимуть Матерям самі тільки рожі, без колючок. Але на це треба звернути увагу, бо далеко важливіше, щоб рожі без колючок були в житті. Подія в Ню Йорку, про яку згадано, не є відірвана. Майже рівночасно з цією подією поліційні власті проголосили звіт про застрашаючий зріст злочинности серед молоді і навіть дітей. Це тільки потверджує те, що всі ми спостерігаємо кожного дня і на кожному кроці. Вся суспільність вдаряє на тривогу про потребу більшої опіки і більшої дбайливости у вихованні молоді. Саме Матері можуть відіграти в цьому рішальну ролю, якщо їхня любов до дитини не засліплюватиме їхнього тверезого погляду на дійсність, і навпаки, якщо дійсність та особисті вигоди і доляр не засліплюватимуть їхньої материнської любови до дітей.

День Матері дає добру нагоду і Матерям, і тим, що їх вшановують, призадуматись над тими проблемами, бо від їх позитивної розв'язки залежатиме пропорція рож і колючок не тільки в житті Матерів, але й всієї Нації.

АНГЛІЯ ПЕРЕД ВИБОРАМИ

Останні вибори в Англії відбулись 25 жовтня 1951 року і закінчили шестирічний період правління в Англії соціялістичного уряду Клемента Етлі. Переможений якраз під час Потсдамської конференції (наслідком демагогічної кампанії, що він, мовляв, „приготовляє нову війну"), Винстон Черчил вернувся до влади й 8 листопада 1951 року знову став прем'єром. Проте більшість, на яку спирався його уряд, була така слабка, що найменша незгода серед консерватистів, чи найменша програ в доповняльних виборах, на випадок смерти чи резигнації консервативних послів, загрожувала йому упадком. Докладно, на 1 грудня 1951 року відношення сил в англійській палаті громад виглядало так: консервативна партія — 321 посол, робітнича (Партія Праці) — 295, ліберали — 6, незалежні — 3. Партія Праці втратила ще один мандат у доповняльних виборах в травні 1953 року, внаслідок чого консерватисти мали 322 мандати, а соціялісти 294. Проте консервативний уряд не тільки вдержався, але й значно скріпився. Зрікаючись 5-го квітня ц. р. прем'єрства, Винстон Черчил зробив це не тільки з уваги на свій 81-ий рік життя, але й у зв'язку з доброю для консерватистів коньюнктурою: тепер, мовляв, можна швидше, як коли-небудь, зарискувати, щоб змінити голову в партії і уряді, не наразивши при цьому на прогру консерватистів у виборах. І тому, маючи цю партійну політику на увазі, Антоні Іден, перейнявши урядування, негайно скористав з конституційного права розв'язати парлямент передчасно, згідно з власним поглядом на потребу нових виборів, — і розписав нові вибори на 26 травня ц. р.

Консерватисти дійсно дивляться на ці цьогомісячні вибори з найбільшим оптимізмом, дармащо й вони признають, що не може бути виборів, які не були б риском і не могли б принести несподіванку. Першою причиною їх самопевности є безперечний добробут країни. Очевидно, англійських відносин не можна порівнювати з американськими. Коли, напр., в Америці читаємо у зв'язку з небезпекою страйку англійських залізничників, що тамошній залізничний машиніст дістає коло 25 долярів тижнево, то в понятті американця — це нужда, бо в Америці таку квоту дістає з соціяльної безпеки некваліфікований робітник, який тратить працю. Але критерієм англійських господарських відносин є порівнювання їх не з американськими, а з англійськими відносинами в 1939 році і в першому післявоєнному 1954 році. А супроти обох цих років в Англії за висловом міністра скарбу Батлера, тепер „так добре, як ще ніколи не бувало". Правда, соціялісти кричать, що таких високих податків і таких високих коштів утримання також ще ніколи не було, але дістають на це відповідь, що у ще більшій пропорції збільшились доходи і купівельна вартість гроша. І тому в Англії люди тепер краще їдять і одягаються, купують доми і більше ощаджують. Стабілізація господарських відносин на відміну від хаотичних відносин з часу соціялістичних експериментів уряду Партії Праці — це головний виборчий аргумент консерватистів, дармащо справедливість каже признати, що чимало реформ, переведених соціялістами, залишилось по нинішній день. Це останнє має два аспекти: з одного боку свідчить на користь Партії Праці, яка, мовляв, має таку добру програму, що її переймають навіть консерватисти, а з другого боку переконує сірого обивателя, що консерватисти — це не „чорні реакціонери" і „партія лордів", як їх представляють лейбуристи, але люди поступові, що не цураються й радикальних господарських реформ.

Другою найповажнішою підставою надій консерватистів, що вони переможуть у виборах і збережуть у своїх руках владу на підставі ширшій, як дотеперішня маленька більшість 28-ох посольських голосів, є єдність у власній партії і роз'єднання найповажнішого партійно-політичного противника, згаданої Партії Праці. Спір всередині цієї останньої набрав був характеру національного скандалу тоді, коли під час парляментарної дебати над державним бюджетом військових справ лідер „опозиції Її Королівської Величности", кол. прем'єр Клемент Етлі, дав згоду урядові на розбудову атомової і побудову водневої зброї, а його партійний товариш, лідер лівого крила партії, Енюрин Беван, гостро виступив проти Етлі, дискредитуючи його і голосуючи „проти". У висліді виключено Бевана з парляментарної репрезентації Партії Праці. Правда, сам Етлі запропонував потім компромісову формулу, коли мова пішла про виключення Бевана також з партії, прийнявши до відома його „обіцянку поправитись", а недавно взагалі привернено Бевана й до парляментарного клюбу партії, проте в істотному підході до цілого ряду конкретних справ, головно військової і закордонної політики, офіційний провід Партії Праці і її ліве крило далі займають цілком суперечні становища: у справі зброєння Західньої Німеччини і її участи в НАТО, у справі відношення до союзу з ЗДА, у загальній проблемі роззброєння і т. п. До істотних різниць долучаються пристрасні — і ще трудніші для зліквідування — особисті спори, як, напр., ривалізація між заступником голови партії і колишнім міністром внутрішніх справ Гербертом Моррісоном та одним із найвпливовіших членів партії, колишнім міністром скарбу, Ю. Гейтскеллом. У міжпартійній виборчій кампанії консерватисти мають переконливий для сірого виборця аргумент: як можна віддавати керму уряду в руки партії, яка всередині така розсварена, що не може узгіднити власних поглядів?!

З свого боку соціялісти найбільше атакують консерватистів за „потурання багатирям" у фінансовій політиці (фіскальній, соціяльній) і страшать виборців „слухняністю" консервативного уряду З'єдиненим Державам, де — мовляв — праве крило республіканців штовхає цю країну, а з нею й англійського союзника до нової світової війни. Під час виборчої кампанії, коли двері парляменту зачинені, вся робітнича партія іде більш-менш по лінії демагогії беваністів, найрадикальніших противників консервативного уряду. Нема сумніву, що, маючи, власне, на увазі пацифістичні настрої англійської маси — уряд Ідена робить такі голосні заяви, що Англія нізащо не воюватиме за Формозу, не то, що за Квімой і Матсу, — мерщій дає своєму репрезентантові в Пейпінгу доручення посередничати між ЗДА та китайськими комуністами і хвалить Черчила за його ідею щодо з'їзду „великої чвірки". Нема теж сумніву, що й Вашингтон, ударивши тепер у примирливіший тон супроти Москви й Пейпінгу, мав на увазі вибори в Англії: навіщо робити клопіт Антоні Іденові, який безумовно є сприйнятливіший Вашингтонові від Герберта Моррісона, не то Бевана, і давати аргументи англійським демагогам, що союз з ЗДА наражає Англію на небезпеку знищення совєтськими атомовими бомбами?! Мають теж англійські соціялісти ще один дійсно поважний для англійського виборця аргумент: на чолі консервативної партії не стоїть вже Черчил! 26-го цього місяця виявиться, чи англійський виборець зрозумів, що державної політики не можна зв'язувати навіки з одною особою, особливо, коли та особа переступила вже 80-ий рік життя...

Зенон Стефанів

АТОМОВО-ВОДНЕВА ЕРА

Не можна сумніватися, що в другій половині 20 сторіччя на важливіші людські справи, а в першій мірі на міжнародні взаємовідносини вирішальний вплив має відкриття способу розщеплення атомів. Розуміється, що це відкриття ще не є остаточним завершенням технічного поступу людства — вчені працюють уже в напрямку використання енергії космічних променів, — і слід сподіватися, що в недалекому майбутньому матимемо нову космічну бомбу, яка перевищить своїм руїнницьким засягом атомово-водневу зброю.

В теперішній час атомові й водневі відкриття дійшли, можна сказати, до свого верхів'я, з якого світ дивиться на сьогоднішній і на завтрішній день. Загроза атомового тотального знищення лежить темною тінню на всьому, що діється в міжнародному житті. Вільний західній світ через свою легковірність і необережність допоміг червоному фашизмові посісти цю нищівну зброю, а тепер роздумує над способами, як вийти із загрозливої ситуації, не встряваючи в нову світову війну. Всі спроби заспокоєння комунізму на протязі останнього десятиліття до нічого не довели, а проте вони постійно поновлюються, хоча і в дещо зміненій формі — в листуванні із „старим приятелем" Жуковим та в покладанні великих надій на недалекі переговори з комуно-ґенґстерами в справі Формози й Австрії.

Безумовно, що атом може бути зужитий для добра й користи людства, але також і на його знищення. Покищо атомово-водневі відкриття є засобом масового нищення, а технічні користі з них знаходяться ще у сфері дуже мрячних обіцянок на майбутнє.

Не можна сумніватися в тому, що кремлівські змовники мають намір атомовою зброєю підбити і знищити вільний світ, бо таке природне наставлення совєтського імперіялізму. Покищо єдиною силою, що ще здержує їх від здійснення цього божевільного задуму, є безсумнівна перевага вільного світу, особливо ж З'єдинених Держав, в атомово-водневій зброї, у високоякісному стратегічному летунстві і в посіданні воєнних баз навколо Совєтського Союзу.

Про потужність атомової зброї та про нищівні наслідки діяння одної тільки водневої бомби, що є в спроможності позбавити життя сотні тисяч людей, всім добре відомо. Вистачить пригадати, що атомова бомба найновішого типу, при вибуховій силі 20 тисяч тонн тротилю (TNT — скорочена назва цього вибухового матеріялу), знищила б все у промірі одної милі, натомість силу водневої бомби належить міряти мільйонами тонн TNT. До цього треба додати убивчі й довготривалі наслідки діяння радіоактивного пилу і радіойоду на широчезному просторі.

Візія майбутньої атомової війни з її страхіттями стала причиною поширення в західньому світі настроїв дефетизму: мовляв у тій війні неухильно наступить кінець цивілізації. Така настанова виходить тільки на користь світовому комунізмові, що у своїй пропаганді голосить не про загибіль цивілізації, але про кінець капіталістичного світу у висліді війни.

Ніхто не легковажить нищівного характеру можливої атомової війни. Одначе і від найбільших воєнних руйновищ ще далеко до кінця цивілізації. Про це, зрештою, виразно промовляють історичні події. Також і ужиття атомово-водневої зброї не буде напевно кінцем цивілізації. Навпаки, спостерігаємо, як на величезному обширі від Ельби до Тихого океану цивілізація загибає без війни і людство котиться до стану варварства.

Тому й саме існування атомово-водневої зброї не є ще загрозою для цивілізації, але такою загрозою може стати в скорому часі можливість її використання Совєтським Союзом для установлення комуністичної імперії в цілому світі.

На жаль, вільний світ ще не усвідомив собі, що співіснування з комунізмом наладнати ніяк не можна. Співжиття між народами мусить бути побудоване на фундаменті волі і свободи для всіх людей і народів, а не тільки для якоїсь частини. Це може статися тоді, коли буде розвалений монструальний державний твір, що держиться нечуваним терором — системою розстрілів, в'язниць і концтаборів. Іншого виходу немає.

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

Дарія Ярославська

МАТИ ТВОЯ

I

Ще не знаєш, де вступаєш, що це світ і що життя, в царстві сну весь час блукаєш, з мрій лиш ловиш чар буття!

Хто ж тоді тебе хоронить? Хто накормить, чи приспить? Хто на плач твій найтихіший все залишить, прибіжить? ....

Ще ніжки твої не знають, що за диво ця земля. Необдумано ступають, мов той човник, навмання!

Хто ж тоді тобі поможе, впевнить крок і зміцнить хід, зробить все, що тільки зможе, щоб без хиб піти у світ?

Ще не знаєш, що це звуки, як складати їх в слова, ще складних потуг науки не приймає голова!

Хто ж тоді олівчик вручить, твою ручку поведе і з кривульок-закарлюгок перший підпис покладе?

II

Вже з дитини ти людина, світ окремий, світ новий, задумів палких клітина, жмут бажань, химер і мрій!

Хто ж тоді доріг шукає, все відсуне, посвятить, щоб для задумів безкраїх шлях широкий промостить?

Вже сплітаються, мов квіти, перших успіхів вінки, замки з снів, надії діти, вкрай розкішні і п'янкі!

Хто ж тоді, як ти радієш, без облуди, злих бажань? Хто підсилить ще надію, підбадьорить до змагань?

Вже весняні, наглі бурі оживили почуття! Серце мліє, серце мріє: світ змінити і життя!

Хто ж тоді в безсонні ночі і радіє і болів? Хто за твою дальшу долю шле до Господа моління?

III

Та не тільки щастя квіти, сміх і радість на землі! Сунуть хмари, мов примари, ллють дощ болю і жалю!

Хто ж у світі скоро швидше всю турботу відігнати? Хто твій жаль, чи біль, чи розпач всю на себе перебрати? ....

Та не тільки світлі вчинки і похвал розкішний чар! Хиби, злочини, помилки значать теж людини шлях!

Хто ж тоді лиш слів шукає і причин до дії зла? В біле чорне обертає і хоронить, мов суддя?

Та не тільки біле личко, чорні очі, стан гнучкий! Хиби ніг, чи горб калічки віджежують від людей!

Хто ж тоді єдиний в світі ще красу знайде в чомусь? Знайде міць, посвяти силу, подвоїть любов свою?

Це Вона
Мати Твоя!

Марія Гулей-Стефанів

НА СВЯТО МАТЕРІ

Коли настане травень і земля зодягнеться в пишну, нову шату зелені, помережану усміхненим квіттям, тоді весь культурний світ відзначає „День Матері" урочистим святом.

В ці дні з Божих домів йде молитва до Всевишнього за благо матерів. З святкових заль зринають мелодії найкращих мистців звуку, пливе пісня, несеться подяка, любов в поетичному чи ораторському слові і стеляться китицями вдячности до ніг матері. Матері, що життя нам дарувала і берегла його більш чим свого, своїм трудом його вирощала, недоспаними ночами викохувала і теплом серця огрівала, цим божественним вогнем материнської любови, без якого діти, як квіти у сутінку, в'януть — сумують. Вона своїм болем біль наш злагіднювала, а втіху нашу своєю радістю подвоювала. І все це, щоб ми росли і без турбот розвивались для щастя її материнського серця. Чия мати в Бога дітям долі не молила, в небезпеці, у нещасті для них захисту, порятунку не благала? Чи не материнська молитва, як говориться у козацькій думі, „із дна моря ізбавляє".

А чия мати у безвісті за дітьми соколятами кривавим серцем не тужила та у буйних вітрів вістей про них не просила?:

„На перехресті
шляхів розбіжних
Стояла мати
в сльозах невтішних,
Стояла мати
в сльозах пекучих,
Питала мати
вітрів летючих:
„О вітри, вітри —
далековії,
Де мої діти,
мої надії?"

(О. Кобець)

Це мати наша, невгавна журба долею-буттям нашим, все неструджений, все чуйний сторож добра нашого, що своєю душею краще всяких прецизійних інструментів резонує і на найменший удар що падає на нас.

Серце материнське у любові до дитини безмежне і не знає себе самого, не чує свого болю, тільки своєї дитини.

Яка ж це шляхетна, благородна установа, звичай, вшановувати щороку культ Матері особливим для Неї святом, в час якого весь культурний світ звеличує її постать і зглиблює свої почування морального довгу супроти Неї. Ми, українці, на американській землі, повинні з особливим підкресленням святкувати цю урочистість, щоб згадати і душею поклонитись Нашій Матері-українці, що вже десятками літ стоїть на перехресті шляхів розбіжних, питаючись у вітрів буйних:

„О вітри, вітри —
далековії,
Де мої діти,
мої надії?"

РОБОТИ НАД РІКОЮ ІРПЕНЕМ

Як повідомляє радіо-Київ, закінчено будову меліораційної системи в заплавині ріки Ірпінь, внаслідок чого Києво-Святошинський, Димерський, Фастівський і інші райони Київщини дістали коло 9,000 гектарів родючих заплавних земель. Силами переважно місцевих колгоспників виконано велику роботу. Будівники побудували два великі водоймища, магістральний канал з 20 шлюзами, декілька помпувальних стацій і викопали розгалужену сітку зрошувальних каналів. На цих землях плекатимуть картоплю, капусту, буряки і іншу городину.

Михайло Островерха

НА КРУТОМУ ЗВОРОТІ

З пожовклих сторінок

1939—1940

20

Брат Б. мовчав. Голову з обличчям тримав у долонях. Ми стояли біля нього, як коло якогось самогубця, і так мовчки ждали добрих кілька хвилин. Врешті він промовив:

— Не маю сил говорити сьогодні. Проте, одно скажу: не вільно бути нам легкодушними. Треба втікати. А по довгій і важкій перерві додав: — На кінці нашої розмови сказали мені: „Ну, ми ще не раз побачимось тут!"

Духовий стан цього молодого, чесного, обов'язкового колишнього вояка, перелякала мене зовсім: це вперше я побачив на власні очі людину, — нашу українську ідейну людину — яка вже була, покищо не довго, в руках московського НКВД.

Відразу і зовсім рішуче став я снувати пляни моєї втечі, про яку досі, зламаний і розбитий, не брався рішуче подумати, бо опановувала мене дивна резиґнація. Брав я під увагу і невдачу втечі. Треба було приготовити якусь маску. Найперші — всі реєструються по званням, а я ще ніде не зареєстрований. Це ж уже явний саботаж. Зареєструюсь — ще гірше для мене! Проте, іду до Вищого Музичного Інституту ім. М. Лисенка і тут складаю прохання, щоб мене прийняли на вчителя італійської мови. Коли б щось... то я: оце вам моє прохання за працею! Так я й зробив, на що той добряга і жартун Нестор Нижанківський:

— Ги-ги! То ти думаєш, що ти вже врятований?..

— Несторе! Це лише...

— Ти думаєш, що з-поза того прохання не видно твого обличчя?..

Шукаю Мирона Коновальця, щоб у його товаристві втікати. Заходжу до нього до хати — його шваґер каже мені, що „Мирон на селі, у батька, завтра буде поворітьма". Постановляю заждати на Мирона.

А зневіра, недовір'я людини до людини все більше вкрадається у душу українців. НКВД переводить арештування діячів УНДО. Вже заарештували: д-ра Івана Німчука, як начального редактора „Діла", Володимира Целевича, як генерального секретаря УНДО, д-ра Дмитра Левицького, голову УНДО й інших. Арештування провідників УНДО відбувається по всій Галичині.

Тимчасове приміщення, кватиру, знайшов я у проф. Кирила Студинського, який мене й запросив до себе. Цікаве — ця людина, старша віком, що тепер із приходом большевиків стала діяльною, — як професор університету, вчений і політичний діяч, — виявляє багато доброти, серця, любови не лише до своїх приятелів, що тепер живуть у небезпеці, а й до своїх колишніх партійних противників, яким він прощає й забуває всі заподіяні йому колись лиха і прикрощі. Цікаве й те, що він не змінюється й душевно: як і в минулому, в нього у кабінеті на столику стоїть ікона Матері Божої, він далі щиро молиться. У нього почуваюсь певно. Правда, так інколи мої нерви напружуються, що я йду спати, трохи не щоночі, завсіди до інших приятелів. Хоч проф. К. Студинський запевняв мене, що в нього можу бути певен, я все таки знаю, що перед НКВД ніде нема схоронища

З краю надходять цікаві вісті. Населення Галичини вороже ставиться до Совєтів. У Підгаєччині наші селяни, здобувши танк на поляках, кропили з нього кулеметом по большевиках, які входили туди 17 вересня. З Галичини цілими хмарами утікають на Захід польські осадники, колоністи. В Бережанщині, що вже кілька років була зорганізована на військовий лад, селяни проганяють усіх польських селян. За це, як „за знущання над трудящим і мирним польським селянином", большевики в кількох наших селах зробили масакру нашим селянам. — Рівночасно прибувають і наші в'язні з Картузької Берези. Люди, що я їх знав тому два-три місяці молодими, здоровими, свіжими, — сьогодні з повибиваними зубами, постарілі, посивілі: так їм догодила демократична Польща. Вони розказують справжні страхіття останніх хвилин Польщі. На вулиці Руській натрапляю на Омеляна Матлу.

— О, ви ще тут? Ви не жартуйте — втікайте, бо буде лихо! Ще добре, якби розстріляли, а то знаєте, що НКВД вміє, поки розстріляє! — каже він до мене.

Хоч я вже й приготований до втечі, але слова О. Матли стають для мене негайною спонукою: втікати. Ще раз іду до Мирона Коновальця — він далі на селі. Лихословлю йому й іду до себе на кватиру. Забираю до течки одну пару білизни і дещо хліба та до хліба і виходжу з хати. До доброї моєї знайомої кажу:

— Довідавсь я, що у Винниках лежить у лічниці важко поранений мій шваґер — іду туди, мушу його відшукати.

Надворі пере дощ. Маємо 3 жовтня, вівторок. По вулицях цілими юрбищами перепливає народ. Декуди переходять відділи совєтського війська. Населення у Львові збільшилось із нормальних 350,000 до 1.000.000: є в цьому числі евакуйовані ще польським урядом, себто те польське населення, що втікало від німців на схід; до цього прибули втікачі польські комуністи; а ще більше є жидів, що втекли з Німеччини.

Розгублена спроба...

Трамваєм доїжджаю до головної залізничої стації. Довідуюсь, що деякі лінії залізниць уже урухомлені майже до нормального вжитку. На перон входиться колишнім виходом. Стелі стації, що ще декуди тримаються, попідпирані стовпами. Народу на стації — тьма! Переважно діти й жінки. По всіх тунелях, тут і там, стоять калюжі води, а на сухіших місцях люди з клунками. Це все поляки.

Поїзд, що їде лише до Ягайлонського Городка, переповнений. Юрба стихійно понесла мене в напрямку вагонів і помогла якось увійти всередину. Поїзд рушив із одногодинним спізненням. У поїзді стрінув я мого знайомого з Городка. Вже сутеніло, як прибули ми до Городка. Стація тут дощенту знищена німецькими бомбами. На нічліг запросив мене до себе мій знайомий. Тут у хаті той самий настрій, що й у Львові.

Важко переспавши ніч, іду ранком до лічниці, щоб дістати від знайомого лікаря посвідку, що я і в нього шукав мого пораненого шваґра. Такої посвідки лікар не дав мені, слушно підозріваючи, що не в шваґрі тут справа. Я за це не мав, як і не маю, до нього жалю.

Ранком, 4 жовтня, о год. 7,30, пішки подався я в дальшу дорогу на Перемишль. Надворі було мрячно, під ногами вогко. За Городком на всіх перехрестях стояло по двоє червоноармійців, що, з зеленим і червоним прапорцями, керували рухом авт. А рух, у першу чергу вантажних авт, був великий. На Перемишль їхало військо, коні, гармати, харчі. В особових автах їхали старшини. Майже з кожного такого авта проникливо визирали на мене очі старшини. Не було це для мене приємне. Здавшись на волю Божу, я надавав ходи. Недалеко Судової Вишні сказали мені польські полонені, які вертались додому, що до Мостиськ цивілів не пускають. Проте, від них я довідався, що на придорожних стійках стоять військові, а не НКВД'исти. Постановив іти, поки можна.

По дорозі їхали на захід польські колоністи, що утікали з наших земель. Були вони сумні й розбиті. Дивлячись на них, я думав: за останні роки існування Польщі, ніхто з українців не міг і не смів купувати клаптика землі, нашої, рідної землі! Врешті, прийшов час, що й ті, яких польський демократичний уряд насадив на несвоїх землях, тепер покидають ці землі, утікаючи: задармо дістали вони, ці колоністи, цю землю, то й недорога вона їм, не думають і боронити її!

ДЕЯКІ ЕПІЗОДИ БОРОТЬБИ З БОЛЬШЕВИКАМИ НА ПОДІЛЛІ

(Продовження)

Ще треба відмітити, що, крім гетьманської адміністрації, яка була вся російською і ворожою українському населенню, на Проскурівщині стояли залогами по містах, містечках і навіть більших селах австрійські військові частини здебільшого мадяри. Вони встановили справжній окупаційний режим, а серед різних заходів — обов'язкову ресстрацію і періодичні явки майже всіх національно - свідомих українців до військових командантур. Бувало так, що ми цілими гуртами приходили до військових станиць, щоб виконати відповідні формальності. Все це ще більше зближало нас і штовхало до активної праці, кристалізувало ідею активної боротьби за здобутки української революції. У період повстання проти гетьмана, Повітовий Національний Союз знову опанував ситуацію, і відновив діяльність всіх українських установ і організацій. Повітовим комісаром був призначений Таранович, його заступниками — А. Постоловський, Ів. Розгін і П. Є. В Управлінні поліції, крім начальника Т. Д., були призначені на відповідальні становища — Лопатинський, Пендак і інші. Був організований сильний „Інформаційний Відділ" Повітового комісаріяту, що мав завданням освідомлювати населення і поборювати ширення большевизму по селах. В той самий спосіб була зорганізована влада в містечках Фельштині, Сатанові, Ярмолинцях, Чорному Острові тощо.

Як відомо, скоро Армія і Уряд УНР з усіма центральними установами опинилися на території Поділля. Настали тяжкі й відповідальні часи для місцевого населення, місцевої влади і всіх нас. Армія мала змінні успіхи, по селах, містечках, а особливо в самому Проскурові знову законспірувалися большевики. Треба було великого такту й витривалости, щоб вести далі роботу. Особливо в тяжкому стані опинилися національно - свідомі українці під час приходу поляків, що також заводили свої порядки і поводилися як на завойованій землі: настановляли свою адміністрацію, поліцію, навіть шкільну інспекцію. Ще гірше стало під час короткотривалого перебування в повіті денікінців (узимку 1919 року). Вони заарештували В. Мудрого, як українського політичного діяча, що не встиг зникнути з очей, і посадовили до місцевої в'язниці. Звільнено його лише завдяки втручанню голови Червоного Хреста п. Сергія Кисельова, колишнього Кам'янець - Подільського губерніяльного старости за часів гетьманату і голови міста Проскурова за української влади.

У квітні 1920 року поляки заарештували В. Мудрого, щоб вивезти до Галичини. В дорозі він утік, вступив до Залізної Дивізії генерала Удовиченка, десь аж восени знову повернувся до Проскурова уже як начальник повіту і знову вступив у у виконування обов'язків голови Просвіти, примістивши її в одному з кращих будинків місцевого лікаря-хірурга Голуб'єва. Під час офіційних сходин у „Просвіті" чи принагідних імпрез, ми також мали свої нелегальні наради. Таким чином, і при поляках, умовини сприяли нашому гуртуванню. На одних таких сходинах мені було доручено організувати, чи власне оформити як організовану нелегальну групу українців в Малиничах, волосному центрі, до якого належало і село, де я в той час перебував. На цьому ж зібранні мені доручено організувати групу в моєму селі, що я незабаром і виконав, бо така група діяла у нас ще з гетьманських часів.

Отже, з того треба зробити висновок, що, завдяки специфічним умовинам, у яких перебувала Проскурівщина, ще до приходу большевиків існували групи активних і національно - свідомих українців, що мали на меті боротися з початку з протиукраїнськими рухами, а пізніше з окупаційними режимами. Як видно з друкованих матеріялів, подібні групи існували по всій Україні.

Якщо порівнювати організації інших місцевостей до нашої, що існувала на Проскурівщині, то треба признати, що то були здебільшого групи однодумців, які об'єднувалися радше „недолею" як світоглядовими чи політичними переконаннями. Наприклад, склад оформленої мною групи був такий: селян 5, робітників (залізничників) 2, робітників цегельні 2, учитель 1 і колишніх вояків армії УНР 2. Мені невідомо, чи існував статут або якийсь правильник цієї організації. Я думаю, що навіть не було сталого списку членів, а проте, питома вага організації була велика.

Обсяг діяльности організації.

Як ми вже згадували, опір окупантам чинили всі прошарки українського населення, за вийнятком окремих осіб, здеклясованих покидьків суспільства. На нашому терені спочатку не було ні одного комуніста, чи большевика-українця. Центром місцевих комуністів була велика залізнича стація Гречани, чи властиво залізниче депо цієї стації. Серед них був лише один, що володів українською мовою, якийсь Зелінський. Решта були росіяни. В самому місті організація складалася виключно із міщан російської національности і приїжджих (надісланих з центру) росіян. Таким чином, влада від самого початку була чужою для місцевого населення, не лише політикою, чи чинністю, а навіть своїм складом.

Якщо говорити про чинники активного спротиву окупаційній большевицькій владі, то їх можна поділити на такі групи: 1. національно свідомий актив селян; 2. колишні вояки армії УНР і УГА, що з різних причин осіли на території повіту; 3. українська інтелігенція — учителі, кооператори, урядовці різних установ, духівництво; 4. свідомі національно українські робітники залізниці, цукроварень та різних дрібних підприємств; 5. підпільні групи українських політичних партій.

(Продовження буде).

Д-р Іван Козак

Святкування 35-річчя Зимового Походу

Дня 6-го травня ц. р. минуло 35 років від закінчення славетної воєнної дії Української Армії, що увійшла в історію наших новітніх Визвольних Змагань, як один з найсвітліших її епізодів, під назвою Першого Зимового Походу.

Частини Дійової Армії УНР, витиснені споконвічним ворогом України Москвою, цим разом червоною, з рідної землі, вирушили рейдом на цю рідну, несвою землю і, скріплені деякими частинами УГА, що приєднались до них, довершили в запіллі ворога, при всебічній беззастережній підтримці місцевого населення, зразково запляновані й так же переведені воєнні операції. Вони виявили незвичайну любов до Батьківщини, подивугідну відданість Ідеї Визволення та героїчну самопосвяту й вкрили Українську Зброю непроминальною славою.

Розцінюючи багатогранне значення цієї історичної події, Головна Управа ОбВУА доручила всім своїм Відділам ушанувати якнайвеличавіше її 35-ті роковини, а зокрема: а) відбути святочні сходини своїх членів і при цьому пом'янути славного командарма сл. п. генерала-полковника Михайла Омеляновича - Павленка, що очолював цей похід, його заступника сл. п. генерала - хорунжого Юрія Тютюнника та всіх старшин і козаків, що полягли геройською смертю в Зимовому Поході; б) вшанувати живучих Лицарів ордену „Залізного Хреста" з достойним генерал-поручником Олександром Загродським на чолі; в) дати почин створенню місцевих громадських комітетів, які в часі до 6-го грудня 1955 р. підготовлять і переведуть на місцях відзначення цих славних роковин відповідними всенародними святкуваннями.

Для переведення цих завдань створено при Головній Управі ОбВУА окремий Центральний Комітет Відзначення 35-річчя Першого Зимового Походу з осідком у Ню Йорку, що в його склад увійшли: ген.-пор. Олександер Загродський, — голова, сот. д-р Іван Козак, — заступник голови, сот. Йоахим Вишневецький — секретар та генштабу полк. Аркадій Валійський, пполк. Константин Реутів і майор Дмитро Вакум — члени. Цей Комітет, що його обсяг діяння охоплює всю територію ЗДА, поставив собі за завдання не тільки намітити й перевести плян ювілейних святкувань, але також зібрати історичні матеріяли і пам'ятки Зимового Походу та видати друком військові твори про цей славетний чин, зокрема перевидати відомий твір пполк. О. Доценка з відповідним додатком в англійській мові.

Центральний Комітет видав і розіслав Відділам ОбВУА комунікат, яким закликає їх, як також усі братні комбатантські та інші українські організації й все українське громадянство в Америці, відзначити гідно 35-річний ювілей Зимового Походу й зорганізувати для цього місцеві комітети. Крім цього, Комітет подбав про придбання книжки пполк. Доценка, якої збереглося всього лише декілька примірників.

Згодом виявилася потреба переорганізувати Центральний Комітет, в зв'язку з чим обов'язки його голови виконує покищо, при незміненому особовому складі, сот. Козак.

В осідках поодиноких Відділів ОбВУА постали, з їхньої ж спонуки, місцеві Комітети для відзначення 35-річчя Зимового Походу, що складаються з представників комбатантських, молодечих та інших організацій даної місцевости. Деякі з них успіли вже влаштувати ювілейні святкування, інші приготовили їх на день 7-го або 8-го травня ц. р., а ще інші відложили реченець святкувань на пізніший час.

Такий місцевий Комітет створився і в Ню Йорку. В його склад увійшли, як представники поодиноких організацій: сот. д-р Іван Козак (ОбВУА), — голова, майор Григорій Маслівець (ОбВУА) та мгр. Петро Григорович (Об'єдн. Буковинців) — заступники голови, Пантелеймон Шуган (Братство „Броди-Лев") — секретар, Михайло Мокрівський (Стан. Вояків УПА) — скарбник та пані Ірина Голюка й Галина Герман (обидві Самост. Зол. Хрест ч. 1), сот. Петро Содол-Зілинський (Т-во Запорожців ім. полк. Болбочана), проф. Іван Паливода (Т-во Прихильн. УНР), сот. Петро Бакович („Провидіння") та проф. Михайло Лисогір („Самопоміч") — члени. Крім цього приєднано до Комітету порядком кооптації: ред. Лева Лепкого та мгра Леонтія Крушельницького, як імпрезових референтів.

Згаданий місцевий Комітет провів усі можливі заходи, щоб ювілейні святкування в Ню Йорку влаштувати не пізніше кінця травня ц. р., одначе на жаль, вони залишилися безуспішними головно через переваженість біжучого сезону всілякими іншими імпрезами та зумовлену цим неможливісті заанґажувати виконавців програми. З уваги на це Комітет рішив пересунути реченець ювілейних святкувань на осінь ц. р.

Незалежно від цього нюйоркський Відділ ОбВУА влаштовує 7-го ц. м. для внутрішнього відзначення ювілею святкові сходини своїх членів з актуальною доповіддю д-ра Бориса Ржепецького.

У неділю 8-го ц. м. будуть відслужені стараннями названого місцевого Комітету у всіх українських церквах обох віровизнань Ню Йорку після Служб Божих Панахиди за душі полеглих і померлих учасників Зимового Походу. Також українські радіовисильні присвятять цим Великим Роковинам відповідну згадку.

Наша національна честь та самопошана вимагають не тільки від членів ювілейних комітетів, але також від усіх справжніх патріотів, передусім від колишніх Воїнів Української Нації, докласти всіх можливих зусиль, щоб заплановані святкування для вшанування 35-их роковин Зимового Походу проходили скрізь справді достойно й величаво.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Ню Йорк, Н. Й.

Перед Свяченим Пластприяту.

Ми до цієї міри зрозуміли вже потребу зберігання рідних традицій, що багато з них піднесли до ступеня виховних засобів. Наші церковні, шкільні та молодечі організації плянують свою діяльність біля певних святкових подій та привезених сюди прадідних обрядів та звичаїв, щоб звернути на них увагу молодого покоління. Глибока етична основа, радість життя та віра в перемогу правди і краси, що знаменує усю нашу народну обрядовість, промовляють до молоді силою контрасту з матеріялізмом, духовим розгубленням та хаосом поняття і ідей нашої атомової доби.

Спільне Свячене пластового доросту з родичами, виховниками та приятелями молоді має усі елементи такої обрядової імпрези, що її належало б поширити на усю нашу заокеанську спільноту. Сотні карної молоді і дітвори в пластових однострoях, при святкових столах, зі старшими, споживають поблагословлену Паску та дари Божі. Для розваги прибрані у народні одяги дівчата та хлопці виводять гагілки, народні танки, співи — врешті під наглядом батьків і виховників забава для дітвори і молоді.

Ідея дала себе перещіпити з терену нашого народного побуту у життя модерного американського міста з дуже добрим вислідом та стала товариською подією, на яку і старше громадянство і пластова молодь жде з оправданими надіями. І тому Свячене Пластприяту кожного року втішається більшою фреквенцією гостей.

Цього року для їх вигоди винайнято простору залю Шатогарденс при Гюстон стріт, на долині міста. Там 8-го травня ц. р. о год. 4. поп. засядемо до Свяченого з нашими дітьми, друзями, знайомими. А за мило проведеним часом зробимо ще й добре, благородне діло: комусь з нашої пластової дітвори замість душливого літа на розжарених вулицях Ню Йорку дамо здоров'я і радість на таборі в Іст Четамі. Бо дохід з Свяченого іде на висилку незаможної дітвори на пластовий табір.

К. О-а.

З наших буднів

ПРО ПОГОДУ, ПОЛІТИКУ І КУКУРУДЗУ

Американець, як не має про що балакати — балакає про погоду. Українець зараз про політику.

Здається, що погода в Америці ще більше химерна, як українська політика. Зокрема т. зв. весна в нюйоркській Метрополії... В один і той самий день може бути спека, дощ, сніг, блискавиці, громи, а часом ще приблукається якесь торнейдо, з солодким, жіночим іменням. Вже й не згадую, що з тим получені всякі „вайруси" та інша змора, не витлумачена досі наукою і не спрактикована медициною.

Слухаєш по радіо метеорологічних комунікатів — і смієшся до розпуки, мов з найкращих „джовків". За вікном дме вітер, хльоще дощ, а той маґік від погоди торочить тобі про ясний, соняшний день... На цю тему дуже дотепно висловився на останньому Літер.-Мистецькому Ярмарку ред. Льоньо Лепкий:

— Не вір'ю всім тим пророкам від погоди, ні американцям, ні Мельникові, ні двом Едвардам! Я маю свій власний, випробуваний спосіб: беру жмінку кукурудзи і сиплю на балконі горобцям... Як горобці дзьобають спокійно, не кваплячись, то це знак, що жадної нерегції в природі не буде. Коли ж кидаються на кукурудзу, як сарана, змотлошать її і втікають, — то я знаю, що треба брати ґальоші і парасолю, як виходиш з хати.

Потім висунув таку конкретну пропозицію:

— Чому наше місто мусить витрачати тяжкі гроші на метеорологічну станцію, всякі дослідчі інститути та обсервації?.. Не краще купити коробочку кукурудзи за 12 центів, насипати горобцям і слідкувати за тим, як вони дзьобають — з поспіхом, чи спокійно?..

Не знаю, чи відповідні чинники зацікавляться проєктом пана редактора. Якби так поцікавились і зреалізували його, то пан редактор став би одного дня славним і багатим чоловіком, — чого йому від серця бажаю.

Хоч тоді русскі можуть сказати, що це вони перші зробили такий винахід... Тим більше, що тепер, у Совєтах, кукурудза стала боєвим гаслом дня. Всіх їх там опанувала якась кукурудзяна дурійка! Напр., в 10-му числі київської „Літературної Газети" вступна стаття має заголовок: „Кукурудза буде!" Спілка радянських письменників України скликала спеціяльну нараду, на якій тов. І. Волошин... „висунув пропозицію про написання популярної книги про найціннішу культуру — кукурудзу".

От тобі і на!.. Була ж, ніби, культура соціялістична, а тепер стала кукурудзяна!.. Як воно не дивно, що діялектичні матеріялісти, все ж таки, вірять в чуда: в міжнародну революцію, колективізацію, укрупнені колгоспи... Жадне з тих чуд не здійснилось. Тепер ждуть спасення від кукурудзи. Вірять, що вона, мов та манна з неба, спаде їм під ніс і розв'яже всі господарські „троблі".

Виконуючи замовлення партії та уряду поет Степан Олійник написав вірш „Слово про кукурудзу", що починається так (цитуємо за „Літер Газетою"):

„Тепер кукурудза в людей [у шанобі
На весні її місця ще більш [одвели.
Бо де кукурудза — там [ситно худобі,
Там коні брикають, там [сильні воли!"

Тепер, кажуть, Володя Сосюра збирається писати поему п. з. „Як я ходив у кукурудзу!"

Так: з погоди, зійшов я на політику і літературу. Ну, що ж: українець.

Ікер.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

Увага! Байон, Н. Дж., і Околиця! Увага!
ДРАМАТИЧНИЙ ГУРТОК ПРИ УКРАЇНСЬКІЙ ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ СВ. СОФІЇ в БАЙОНІ
відограє драму на 4 дії Т. ТРУШЕВСЬКОГО
ДУШОГУБКА
в неділю, 8-го травня 1955 р.
о год. 6-ій веч.
в ЦЕРКОВНІЙ ЗАЛІ, 39 W. 22 St., Bayonne, N. J.
Режисер от. прот. П. ПУШКАРЕНКО.
Беруть участь:
Марина .... Катерина Довгань
Андрій .... Михайло Білик
Оксана .... Марія Білик
Терпина .... Анна Мороз
Артем .... Михайло, Дмитро Білик
Писар .... Григорій Захарійчук
До численної участи запрошує всіх — Параф. Комітет.

СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ КУПЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ в НЮАРКУ, Н. ДЖ.
запрошує
Українське Громадянство до участі в
БЕНКЕТІ
на честь
Вп. Д-ра Володимира ГУКА
з нагоди відкриття ЛІКАРСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ,
— що відбудеться —
в неділю, 15-го травня 1955 р.
о год. 5-ій пополудні
у великій залі УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІ
180 William St., Newark, N. J.
Підчас бенкету і по бенкеті до пізної ночі
гратиме оркестра Богдана ГІРНЯКА.
Карти вступу — у всіх українських фірмах.

УВАГА! Бриджпорт, Трентон, Ню Бронсвик, Филаделфія, Ню Гейвен, Гартфорд та околиця! УВАГА!
Радіопрограма
„ГОДИНА УКРАЇНСЬКИХ МЕЛЬОДІЙ"
ведена Р. Мариновичем
має честь запросити Все Українське Громадянство повище згаданих місцевостей на
ВЕЧІР ЛЕГКОЇ МУЗИКИ І СЛОВА
який відбудеться в наступних місцевостях, залях та годинах:
БРИДЖПОРТ, КОНН.: неділя, дня 8-го травня, о год. 6-ій вечором, заля YMCA, 651 State Street, Bridgeport, Conn.
ТРЕНТОН, Н. ДЖ.: субота, дня 14-го травня, год. 8-ма вечором, заля Готелю Hildebracht (Grand Ball Room), 27 West State St., Trenton, N. J. — Після Концерту Великі Радійові Вечерниці. Грає знаменита оркестра Russ Binert з Ню Йорку.
НЮ БРОНСВИК, Н. ДЖ.: неділя, дня 22-го травня, год. 7-ма вечором, заля Карпато-Української Церкви, при Sunnset.
НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.: неділя, дня 29-го травня, о год. 7-ій вечором, заля YWCA, 42-48 Howe Street, New Haven, Conn.
ГАРТФОРД, КОНН.: неділя, дня 5-го червня, о год. 7-ій вечором, заля Burr Junior High School, 400 Wethersfield Ave., Hartford, Conn.
Виступає Вокальний Квартет „Веселі Волокити" в складі:
В. Баранський, І. Задорожний, О. Стецура, Є. Чорній.
При фортепіяні: Б. Перфецький — конферансьє: М. Понеділок. Аранжування пісень і мистецький провід: І. Задорожний. Тексти: Ікер і М. Понеділок.
Адміністрація.

НОВІ ВИДАННЯ ГОВЕРЛІ!
1) Чайковський: Ол. Корнієнко, істор. повість, 3 томи за $4.50
2) Чайковський: Сонце заходить, історична повість 1.50
3) О. Назарук: „Роксоляна", історична повість 2.50
4) П. Мирний: Хіба ревуть воли, як ясла повні? — роман 2.50
Замовляйте:
HOWERLA", 41 East 7th Street, New York 3, N. Y.

УВАГА! — КЛІВЛЕНД І ОКОЛИЦЯ!
Лікарське Об'єднання Стейту Огайо
— влаштовує —
в суботу, 21-го травня 1955 р.
в балевій залі
"HOTEL STATLER", Cleveland, Euclid Ave., E. 12th
ПЕРШИЙ
ВЕСНЯНИЙ РАВТ
Запрошення й квитки вступу до набуття тільки до дня 10. травня під слідуючими адресами:
Д-р Дубицький, 5504 State Rd. — Parma 29
Tel. Ont. 1-9990
Д-р Мацьків, 2221 Professor St. — Tel. CH 1-7851.

УСК Ню Йорк та УСК „Січ" Елизабет
влаштовують
в неділю, 5-го червня 1955 р.
в УКРАЇНСЬКОМУ СЕЛІ, Boundbrook, N. J.
СПОРТОВИЙ ПІКНІК
В програмі:
футбольні змагання, турнір відбиванки, виступ дітей з народними танками і забава.
Гратиме оркестра Л. ГУМЕННОГО.

УВАГА! ФИЛАДЕЛФІЯ И ОКОЛИЦЯ! УВАГА
УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА у ФИЛАДЕЛФІЇ
має шану запросити Вас із Вашою Родиною на
ВЕСНЯНІ СТУДЕНТСЬКІ ВЕЧЕРНИЦІ
що відбудуться
В СУБОТУ, 14-го ТРАВНЯ 1955 Р.
в залі Українського Горожанського Клюбу, 847 Н. Френклин вул.
Початок о годині 7.00 вечора.
Злучена Студентська Оркестра. — Буфет в заряді студенток.
Побажаний темний одяг. • Багато несподіванок. • Вступ $1.50
Якщо бажаєте приємно забавитись в дружній студентській атмосфері, загостіть на ці останні в весняним сезоні студентськ. вечерниці
Забавовий Комітет УСГФ.

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ-РУСИ
М. ГРУШЕВСЬКОГО
Вже вийшов з друку і розсилається передплатникам 4-ий том.
Прохання до передплатників, що мешкають в Ню Йорку, якнайскорше відібрати 4-ий том, бо незабаром вийде і 5-ий том, що вже закінчується друком.
Хто ще бажав би передплатити це видання, прошу з тим поспішити, бо після закінчення розсилки передплатикам 5-го тому приймання нових передплат буде припинено.
Нові передплати зголошувати на адресу:
KNYHO-SPILKA PUBLISHING CO.
68 E. 7th Street, New York 3, N. Y.

ВЕЛИКА ЗНИЖКА ЦІН

ПРИ ЗАКУПІ ДАРУНКІВ
— на —
ДЕНЬ МАТЕРІ
Ми пропонуємо по спеціяльно низьких цінах такі товари:
ГРАМОФОНИ на 3 скорості — валізкові — ціна $29.50,
ТЕПЕР ТІЛЬКИ $16.75
Також продаємо по дуже низьких цінах "Toasters", "Mixers", електричні "Coffee Makers", желізка автоматичні і на "Steam". Столове накриття фірми W. ROGERS & SON на 8 осіб — 42 штуки $48.50; до того безплатно додаємо сервіс з 24 скляних штук.
Продаж холодільників, машин до прання, машинок до писання, з українським шрифтом і всіх марок телевізійних апаратів по 30% ЗНИЖКИ.
В нашім ювілернім відділі також по дуже знижених цінах: годинники всіх марок, браслети, хрестики, медалики, ланцюжки, перстені, кульчики і т. д.
N. PICKENS IMPORT CO.
31 EAST 14th STREET, NEW YORK, N. Y.
Тел.: OR 5-6860 — OR 5-6861
Крамниця відкрита щоденно від 8:30 рано до 7 веч.
В понеділки і четверги до 9-ої вечора.

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ м. НЮ ЙОРКУ,
Відділ УКК
повідомляє, що
ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
— відбудуться —
в суботу, 14-го травня 1955 р.,
о год. 6-ій вечора,
в приміщенні У. Н. Дому, 140-142 — 2-га Евеню, кімната ч. 22.
На порядку нарад: Звіти Управи і Контрольної Комісії, зміна статуту, вибір Управи, 6 Конґрес УКК, напрямні праці на інші.
Тому, що від активної участи представників всіх Організацій у зборах залежить дальша праця та розвиток Комітету, просимо вислати своїх представників.
Управа.

Д-р Мед. ВАСИЛЬ ШИМАНІВ
відкрив
ЛІКАРСЬКИЙ КАБІНЕТ
при
2030 W. DIVISION STREET, CHICAGO 22, ILL
години прийнять:
Щоденно від 3-5 та 7-9 пополудні крім неділі.
Телефон: EVerglade 4-1610.

ВАСИЛЬ ЦІЛЬНИК
(WILLIAM SELNICK)
подає до відома, що змінив адресу своєї
АДВОКАТСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ
на
233 BROADWAY, Room 1174, NEW YORK 7, N. Y.
Телефон: BArclay 7-9336
Домашня адреса:
175 East 3rd Street, New York 9, N. Y.
Телефон: CAnal 8-4646

Управа Сестрицтва св. Княгині Ольги при У.А.П.Ц. в Ню Йорку — 277 — 21st St., — 4th Ave.
повідомляє:
Відкриття заповіджених вже
КУРСІВ ВИШИВАННЯ
під проводом Пані проф. Л. О. Горбачевської
відбудеться
В СУБОТУ, 7-го ТРАВНЯ 1955 Р.
о 4-ій год. п.п., в приміщенні „Самопомочі", 68 E. 7 St., N.Y.
Просимо всіх зацікавлених цією стародавньою галуззю українського прикладного мистецтва, прибути.
З пошаною — Управа.

ПРАЦЯ
HELP WANTED—FEMALE

ГОСПОДИНЯ
До підхожого подружжя. Легка праця. Варення не важне. Добра платня. Приємні умовини. Приватна кімната і лазничка. Сільський дім. 28 м. від Ню Йорку. За інфор. телефонуйте:
LA 4-4130

КОСМЕТИЧКА — МАНІКЮРИСТКА
Досвідчена у всіх ділянках свого фаху. 5 днів. Добра платня. Приємні умовини праці. Голоситись:
SAM'S HAIR STYLIST
135-50 Roosevelt Ave., Flushing
Tel. FLushing 3-1071

ПЕРЕПЛЕТНЯ

Гарна обгортка прикрашує і зберігає книжку!
Усі українці міста Ню Йорку і околиць звертаються лише до
ПЕРЕПЛЕТНІ
РОМАНА ПЕЛЕХА
125 E. 4th St., New York 3, N. Y.
Tel. GR. 5-8406
Оправляємо дешево, солідно і швидко усякі книжки і брошури в півполотно, полотно і шкіру. Маємо досвід в переплітанні церковних книжок: Євангелій, Апостолів, Молитовників й ін.
Замісцевим полагоджуємо поштою!

ФУТРА
на замовлення різного рода.
ВІДБІР І ДОСТАВА НА ПЕРЕХОВУВАННЯ.
FUR STORAGE

J. Wujkiw, Inc.
Manufacturing FURRIER
111 E. 7th ST., N. Y. 9, N. Y
Tel.: SPring 7-8710

ЧУДОВІ ПРИЙНЯТТЯ!

Ввічливий персонал Beekman Tower влаштовує з успіхом всякі прийняття. Найкращі потрави, особлива обслуга, прекрасні умовини на весілля, бенкети, забави, прийняття й інше згідно з Вашим бажанням. Все по дуже умірковaних цінах.
BEEKMAN TOWER *hotel*
on exclusive Beekman Hill
East 49th St. at 1st Ave., New York
Banquet Dept. EL 5-7300

КУПУЙТЕ В ПІДПРИЄМСТВАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В СВОБОДІ!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. — Т-во Клюб Поступовий, Відділ 70 повідомляє, що місячні збори відбудуться в середу 11. травня о год. 7-ій веч., в У. Н. Домі, 181 Fleet St. Просимо прийти вплатити місячні вкладки а також просимо привести нових членів до УНСоюзу. — І. Патуляк, предс.; П. Костик, секр.

REAL ESTATE

$95 ЗАВДАТКУ
$10 МІСЯЧНО
НОВІСІНЬКІ БОНГАЛА
ВІД $2,990
Ви можете набути власний дім на літо або цілий рік в прекрасних
LAKE HOPATCONG HEIGHTS
Легко сплачувати і наш єдиний бюджетовий плян допоможе Вам бути повними власниками прекрасного дому на вакації впродовж цілого року. Це одна з найбільш розвиваючихся округ в метрополії. Lake Hopatcong Heights — місце на вакації і цілий рік для цілої рідні з всіми відпочинковими можливостями для дітей, де можете відпочивати спокійно в милому сусідстві. Обмежене число катеджів; користайте зараз з цієї чудової пропозиції.
БЛИЗЬКО — ЦЕРКВИ, АВТОБУСИ, КРАМНИЦІ.
Їдьте до Lake Hopatcong і переконайтеся самі в цій небувалій нагоді. Оглянъте модель на посілості.
Дороговказ до посілості: Їдьте до Lake Hopatcong, затримайтеся на західній стороні озера, зверніть на ліво при State Park біля водограю. 1 хвилина до оселі. Затямте назву: Lake Hopatcong Heights.
За дальшими інформаціями пишіть до
LAKE HOPATCONG HEIGHTS, Inc.
17 Academy St., Newark, N. J.
Панове: Без зобов'язань прошу вислати мені детальні інформації про Lake Hopatcong Heights.
Ім'я ....
Вул. ....
Місто .... Dep. F.P

PALISADE PARK
2 НОВІ „БОНГАЛО"
типу "cape cod"
$15,500
Забавова заля 17-2x13-6
Їдальня 8-0x12-8
Кухня 9-6x12-8
Спальня No. 1-13-4x12-0
Спальня No. 2-9-0x12-0
Гараж 26-0x11-0
Парцеля 50x Засаджена деревами.
ДОДАТКИ:
- Шафи в кухні з правдивого дерева
- Кахлеві лазнички з кераміки
- Низькі печі
- Рури "American Standard"
- Урядження
- Мідяні рури
- Газове огрівання (American Standard Unit)
- Вентилятор "exhaust" над печею
- Тинковані стіни
- Цілковита ізоляція.

Тепер будуються при West Central Boulevard, Palisades Park.
Дороговказ: З повіту Hudson, Tonnele Ave., на північ до Palisades Park, звернути вліво при Central Blvd. З мосту і повіту Bergen, Grand Ave., Leonia на полудне до Palisades Park, звернути вправо при Central Blvd.
10% вплати для G. I.
Тільки у
FRANK J. DUPIGNAC
311 South Washington Avenue, Bergenfield, N. J.
Dumont 4-3881 DUmont 4-6415

MISCELLANEOUS

R. DRZALA
77 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Накривала на меблі, драперії, оббивання меблів, таліцерування та направи
GR. 7-1800

AUTO

1953 CHRYSLER
Windsor Deluxe $1,495
Без завдатку.
185 інших від 1955 вниз вздовж.
BARREL AUTO SALES
499 N. Broad St., Elizabeth, N.J.
ELizabeth 3-9826
Відкрито вечорами.

1953 — FORDS
CHEVROLETS
PLYMOUTHS
з автоматичною трансмісією або без, повний вибір. Цілковита гарантія.
Так низька ціна, як $895
TRI-LINE MOTORS INC.
(Friendliest Ford Dealer in Town)
1727 Berford Ave., Brooklyn
Tel. IN 9-2520

BUSINESS OPPORTUNITY

НА ПРОДАЖ
Кравецька робітня, чищення і прасування,
в українськім середовищі. Старий, добре вироблений бизнес, продається тільки з причини старости власника. Ціна приступна. Голоситись кожного дня крім неділі до:
L. SAPOSHNIK
74 E. 7th St., (bet. 1-2nd Ave.)
New York 3, N. Y.

НА ПРОДАЖ
бизнесова посілість, H'way 202, Ringoes, 4 апартаменти, ресторан, влаштування. Помір. ціна
LOUIS VOZNE,
Ringoes, N. J.
Телеф. Flemington 674-R-4

BODY & FENDER SHOP
Добре бизнес. положення. Досконала нагода для доброго механіка. Можна поліпшити умов. життя. Власник продає по дуже умір. ціні. Зайдіть до власника: 547 W. 133rd St., N.Y.C.
Phone WA 6-1868

ДЕЛІКАТЕСЕН — ГРОСЕРНЯ
Морожені харчі і пиво. Добре положення. Засноване тому 20 р. $40 рент, добр. винайм. Власник відходить, продає цей чудовий бизнес по дуже умір. ціні. Телеф. до власника по 7-ій год. і цілу неділю.
White Plains 9-5237

ДЕЛІКАТЕСЕН — РЕСТОРАН
Засноване тому 35 років. Добре положення. Помір. рент, добрий винайм. Можна поліпшити умов життя. Власник відходить, продає досконалий бизнес по дуже умір. ціні. Зайдіть до власника: 226 E. 14 St. N.Y.C. GR 7-9416

DRY CLEANING — TAILORING
Добре положення. Повне влаштування. Досконала нагода для кравця. Низ. рент — винайм. З уваги на недугу, власник продає по дуже умір. ціні.
Телеф. власника:
TR 5-7985

ДЕЛІКАТЕСЕН - ГРОСЕРНЯ ПИВО
також морожені харчі. Добре положення. Вл. комунікація. Помір. рент — винайм. Цей чудовий бизнес власник продає по дуже умірк. ціні. Тел. власника:
MA 2-2217

KITCHEN CONCESSION — FOR RENT
Положений фронтом до пляжі — Mambo Club — бизнес цілий рік. Вся достава харчів. Чудова пропозиція, ідеальне для подружжя.
Matawan 1-1673 — New Jersey

WASTE PAPER BUSINESS
Повне влаштування. Будинок 50x100. Добре положення. Чудова нагода поліпшити умов. життя. Власник продає по умір. ціні. Зайдіть до власника при:
906 Pierce Ave., Bronx
або телеф. TA 2-9028

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка уважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ,
що ми одержали з старого краю всі роди лікувальних зел.
Ми маємо також мішанки рослинних чаїв для полегші від багатьох недомагань. Кожна пачка зел $1.00. Мішанка лікувальних зел $1.50 пачка. Пишіть за безплатним каталогом, або зайдіть до нас. Відкрито від понеділка до суботи 9-6 P.M.
WORLD HERB CO.
459 — 18th Avenue,
Newark 3, N. J.
(Cor. Springfield Ave.)

FARMS FOR SALE

Delaware County, 230 акр. Чудове положення. Останній молочний чек $1,300. Досконалий 12-кімн. дім, лазничка, олив. огрівання, стайня з 40 передів, чищарня, водопої, сайло. Інші будинки. 38 шт. перш. Holstein корів, 11 ялівок. Трактор. $36,000. Сплати. I. A. Shaver, Rltr. Prattsville, N. Y. Tel. 3511.

БАЖАЄТЕ МАТИ ФАРМУ?
Пишіть по-українськи за безплатними описами (в укр. мові) і знимками фарм.
VIC'S FARM AGENCY,
113 W. Division Street,
Neillsville, Wisconsin.

RESORT FARM
Southern New Hampshire
½ м. від міста, церков, склепів і театру. Комп. умебльована модер. гостинна, 11 спалень, подвійні і поодин. ліжка, 4 лазнички і 3 туші. Величезні вікна з видом на гори, центр. огрівання в цілому домі, нов. олив. коминок, елекр. кухня і пральня. Прив. басейн, 30x60 і відпоч. катедж, городові меблі і гамаки, 100% успіх у 1954 р. Досконала клієнтеля. 2 корови, 40 курей і гузки овець. Всі фарм. приряди, трактор і т.д. 212 акр. поля і лісу, ½ м. фронту при голов. асфальт. дорозі. Готове до провадження, зараз до зайняття. $35,000. Paul M. Cooper, Hillsboro, New Hamp., Tel. 258.

КУРЯЧА ФАРМА,
5 акрів доброї землі; 5 кімн. дім, курник, гараж, гуртівня. 1,000 носких курей; $20,000.
JAMES A. CURLEY,
54 Broad St., Red Bank, N. J.
Red Bank 6-5100

Middlesex County 5 акрів до ужитку курячої фарми з модерним курником, 36x123, 1000 курей на м'ясо і 1000 носких. 2 менші будинки; 7 кімн. помешкання, каз. лазничка, олив. огрівання багато овочевих дерев, полож. при "macadam road", бл. школи. Ціна з товаром $31,000. Догідні сплати. F. Di Lonardo, Broker, 107 Jackson Ave., Dunellen, N. J. DUnellen 2-6132.

County Estate & Chicken Farm
Гарний дім, вел. 8-кімн. дім, мур. гараж на 3 авта з апар. для робітника. Через посілість перепливає потік. Дуже великий, добре утриманий дім і курники. 20 м. від N.Y.C. Ціна $65,000; сплати. G. J. Magrath & Son, Spring Valley, N. Y.

Madison. Куряча фарма, 12 акр. 10,000 носких курей. Автоматичний виряд, модерний дім, ганча, 3 спальні, 2 лазнички, їдальня, соснова веранда, вітальня 24x24, гараж на 2 авта, 5ічний катедж, 1½ м. до міста і пляжі над океаном, $60,000.
Madison, Conn. — Circle 5-9592

СПОКІЙНИЙ СОН
БЕЗ ЗАСТОСУВАННЯ НЕБЕЗПЕЧНИХ ЛІКІВ.
Ось Вам новий чудовий середник проти безсонности.
Правдива розрада для тих, що його вживають.
Це нові таблетки, що їх Ви можете дістати без рецепти. Вони діють чудово на успокоєння нервів та забезпечують людині спокійний і здоровий сон. Цей новий чудовий лік називається „МЕТРАНОЛЬ". Він містить в собі випробувану чудову Метаперілену, цей чудовий елемент, що приносить людині повний спокій і правдивого відпочинку сон. Хай скажуть про це чоловіки й жінки, що передтим в муках переводили свої безсонні ночі, а зажившн це лікарство самі переконалися, як чудово воно діє на людський організм під час ночі. Місячна доза цього преучдного лікарства коштує 3 доляри. „МЕТРАНОЛЬ" продається з гарантією звернення заплаченої за нього суми. Читачі цієї газети можуть на спеціальне замовлення дістати „МЕТРАНОЛЬ" по зниженій ціні. Вишліть тільки цей вирізок на адресу: SUMLAR CO., Dept. 290, 2120 Tilden Ave., Brooklyn 26, N. Y. Тоді Ви дістанете дві 3-долярові пачки тільки за 5 долярів, тобто з одно-доляровою знижкою від нормальної ціни. Оплачуєте поштареві при доставі.
Ім'я ....
Адреса ....

ПРО НЕВРАЛГІЧНІ БОЛІ
й терпіння мускулів
Якщо ви терпіли колись на страшні невралгічні болі, які вертять і рвуть вас; якщо ви напів божевільні від нещасних болів мускулів; якщо ви дали би все, щоб дістати поміч проти тих болів і мук, які роблять вас калікою, — то пошукайтеся і послухайте дещо про АНТРО.
Лікарські звідомлення вказують, що та чудесна назва швидко облегшує болі від різних невралгічних недуг, як запалення зв'язок між мускулами, плечей, рук і ніг, або від понатяганих мускулів. Користувачі захоплено висловлюються про знаменитому поміч, яку вони дістали після від першого невеликого дозування.
Не терпіть даром другий день тортурів, тільки спробуйте АНТРО. Можете легко дістати цей лік поштою, написавши до KINGSLY CO., Dept. 13, Box 415, Peekskill, N. Y. Щоб мати певність, напишіть своє прізвище й адресу друкованим письмом на оборотi коверти. Ви одержите відворотною поштою звичайно $6.00 порцію, тільки за $5.00 після 63¢ оплата COD. Заплатите листоноші при одержанні посилки. Зробіть це тепер поки можете ще дістати АНТРО.
Ім'я ....
Адреса ....
Місто .... Стейт ....

MISCELLANEOUS

Низькі весняні ціни!
ОЛИВА ДО ОГРІВАННЯ, КОКС — СИНЕ ВУГІЛЛЯ.
Обслуга й інсталяція оливних печей.
Kopper Coke Dealers
JERSEY CITY
COAL & OIL CO., Inc
374 Newark Avenue
Jersey City, N. J.
JO 2-0118

"Venus Maid"
Спеціяльно на експорт
Панчохи і спіднє білля,
з найлону
для жінок і мужчин.
Hosiery: Gauges 51-60-66
Perforated
від $3.75 тузін.
G. & S.
HOSIERY MILLS, INC.
332 Grand St., New York 2, N. Y. — Tel. GR 7-6030
Cable Geescohose

ОГОРОЖІ
Гальванізовані ланцюги, з зварного заліза — гарного дерева. Охоронюють, прикрашують Ваш дім. Найкраща якість і виконання. Дарове конторисе.
ADVANCE FENCE CO.
Tel. Queens — BA 9-5084
Nassau & Suffolk —
Hicksville 3-1800

EVINRUDE — Outboard Motors
Частини — продаж — обслуга.
NICK'S MOTOR SERVICE
56-01 Main St., FLushing 9-9818
Fast 19 Ft. Runabout
Universal 45H.P. Inboard
Engine — $650
FL. 9-3952 Evenings

THE HEMLOCKS ЛІКАРНЯ
Все нове й модерне. Положена при Passaic Ave, Florham Park, N. J. Директор завжди на місці. Обслуга всіх недуг. Вибір меню. На бажання священик. Персональні умови щодо приймання. CHatham 4-7759

3 Track Extruded Aluminum
КОМБІНАЦІЙНІ ВІКНА
$14.95, регул. $24.50
Інсталяція $3.00
Алюмін. комб. двері $28.
Даром конторися до дому.
ASSOCIATED MFG. CO.
Jamaica, N.Y. REpublic 9-2973

Tops IN COMFORT, CONVENIENCE, ECONOMY,
TORIDHEET
WALL-FLAME OIL HEAT
ЩАДИТЬ 25% НА ПАЛИВІ.
Без завдатку 5 років сплати.
Жадних вплат до 1-го іст.
Дарем конторисе. HO 5-5353
PYRAMID UTILITIES CORP.
206-03 Jamaica Ave., Hollis

Повідомляємо, що ціна оголошення величини 1 інча через 1 колонку виносить $1.40. Проситься належитість (відповідно до величини оголошення) пересилати разом з текстом.
Адміністрація.

ВЕЛИКА НОВИНА
НАДЗВИЧАЙНИЙ ВИПРОДАЖ
Цей купон вартий $3.02
Колись продавався за $5.00
Тепер знижений до $1.98
НОВИЙ ЧУДОВИЙ
СВЯТИЙ ХРЕСТ
Ви можете бачити нашого Господа перед своїми очима.

Чудовий образ в кришталевім самоцвіті, в середині якого є Святий Хрест з тих самоцвітів, неначе чудо перед вашими очима. Ви можете читати цілий „отче наш" побільшений багато разів через чудове побільшаюче скло... і бачити дитя при молитві, що клячить. Хрест є 1½ інча довгий, викінчений 24-каратовим золотом і 8 жеврючими рубінами, емеральдами і шафірами. Комплет з позолочуваним ланцюшком і безпечним замком. Для дарунку в сатиновім пуделку.
НЕ ПОСИЛАЙТЕ ГРОШЕЙ — ПІШЛІТЬ ЦЕЙ КУПОН. ПЛАТИТЕ ПРИ ОДЕРЖАННІ. ЗАПАС ОБМЕЖЕНИЙ — СПІШІТЬ.
Пішліть мені (зазначіть скільки) 1 хрест за $1.98 — 3 хрести за $5.00. При замовленні 3-ох, ви заощаджуєте $1.00
Ім'я ....
Адреса ....
Місто .... Стейт ....
VALWORTH CO.
Dept. 285,
Flatbush Sta., P. O. Box 92,
Brooklyn 26, N. Y.

MISCELLANEOUS

HOME ENGINEERING SPECIALISTS SINCE 1929
NATION-WIDE HOME IMPROVEMENTS
Phone PR 5-9320

КІМНАТА на ПІДДАШШІ
12x16 включаючи працю і матеріял за таку низьку ціну як **$153**

КІМНАТА В ПІДВАЛІ
12x16 за таку низьку ціну як **$239**

СПЕЦІЯЛЬНО ВЕСНОЮ
Працю починаємо зараз.
Гаражі, дахи, — оббивання "dormers".

ПОШИРЕННЯ КІМНАТИ
9x12 за так низьку ціну як **$495**

Без завдатку, 5 років сплати, гарантована праця.
Телефонуйте PR 5-9320 щоденно продовж 24 год., включно в неділю.

"JALOUSIE" КІМНАТА

DUNWOODIE NURSERIES
Large selection of flowering trees, shrubs & evergreen.
More than **5,000** plants on display.

HARDY AZALEAS	Hemlocks
PINK, WHITE DOGWOOD	Taxus — all variety
MAGNOLIA	Hybrid Rhododendrons
FLOWERING SHRUBS	Privet Hedges
POTTED ROSES	Boxwood
TREE ROSES	Japanese Red Maple
FRUIT TREES	Japanese Holly

ANDROMEDAS
ALL REASONABLE PRICED, ACCORDING TO SIZE
PACHYSANDRA, the ideal Evergreen ground cover plant, for shading and semi-shaded areas.
$ 4.95 — per 100 plants
$45. — per 1,000 plants
FREE ESTIMATE
for BLACKTOP
driveways and parking areas.
6 SMART AVENUE
at the end of Seminary Avenue, YONKERS
(Open daily & Sunday) Tel. Yonkers 5-1473

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ВІДКРИТТЯ
MOUNT PLEASANT MANOR NURSING HOME
ОПІКА НАД ХРОНІЧНО ХВОРИМИ, РЕКОНВАЛЕСЦЕНТАМИ І ОСОБАМИ В СТАРШОМУ ВІЦІ.
- 24-годинна опіка медсестер
- Персонал справний і ввічливий
- Кожна дієта
- Харчі подавані на таці, або в їдальні
- Льожа свіжо відновлені та влаштовані
- Приємні відпочинкові залі
- Diversion Therapy
- 9½ акра гарної землі з деревами

38 FRENEAU AVENUE
MATAWAN, N. J. MAtawan 1-0869M
Під керівництвом
DOROTHY LaMURA, R. N. MARY LaMURA, R. N.
Matawan 1-06R Freehold 8-5210
Від 1-го травня — просимо відвідати наш льокаль.

ВЕЛИКИЙ РОЗРІСТ ДАЄ МОЖЛИВОСТІ НА ІНВЕСТУВАННЯ КАПІТАЛУ "GROUND-FLOOR"
Інтересні здобутки оборотового капіталу пропонує
VANDERSEE CORPORATION
Одна з найрідших бизнесових корисних нагод, яку дотепер пропоновано громадянству.
Компанія та виробляє урядження до ужитку в промислі і продукції атомової енергії "molds" або радієвих, друкарства й інших урядженъ електронічних, моторів до літаків, машин уживаних до живностевих виробів, фізик "nuclear" і багато інших. Промисл, що користується тими урядженнями належить переважно до бранші машинових фабрик, продукції літаків, морських моторів Diesela і парових, у відливарнях, рафінеріях ропи і цукру, хемічних і парових закладах, сталівнях, фабриках паперу і прядива; у варстатах направ залізниць і кораблів, в копальнях руди, вугілля, ураніюм, дорогоцінних каменів і брилянтів.
Vandersee Corporation старається тепер скапіталізувати великий розвій своєї корпорації. Заложено підвалини; пляни фабрикації і дистрибуції вже готові, а запотребовання в промислі доводить, що вироби Vandersee є вирiжнені. На засаді таких доказів розвою, віримо, що акції Vandersee Corporation представляють найліпше оборотове купно приблизно $1.50 за акцію.
Пишіть або телефонуйте по останні інформації. Факти ці вказували би на піднесення теперішньої ціни за ті акції.
Жадайте брошуру — безплатно, без зобов'язань.
VANDERSEE CORPORATION SECURITIES
КУПНО • ПРОДАЖ • КВОТАЦІЯ
1416 Chestnut Avenue Hillside, New Jersey
Telephone: Murdock 6-7500
Без зобов'язань прошу вислати мені інформації в справі повищих акцій:
ІМ'Я ....
АДРЕСА ....
МІСТО .... ТЕЛЕФОН ....
Оферта ця відноситься ТІЛЬКИ до мешканців "bona-fide" стейту Ню Джерзі.

ДО УВАГИ ЧИТАЧІВ
Hillside—Якщо хочете добре умістити свій капітал, що приносив би добру дивіденду — заінтересуйтеся фірмою "Vandersee Corporation", яка виробляє прерізні машини, знані в цілій Америці. Фірма та хоче поширити свої інтереси і тому випустила акції, які приносять великий процент.
Якщо Ви заінтересовані, телефонуйте до бюра: MUrdock 6-7500 від 12 вполудне до 5 попол. Інформації в рідній Вам мові. Виріжте також купон, що є при оголошенні, на подану адресу, а звідти пришлють Вам докладну брошуру. Висланнім купону по інформації до нічого Вас не зобов'язує.
Зверніть увагу на оголошення цієї фірми в цій газеті.

ГОНЧІ ПСИ, боксери, спаньолі, „мексиканці", дальматинці, ірляндські тер'єри, фокстер'єри, шотляндські тер'єри, гострорукі, вальскі тер'єри, пуделі (всі роди), ямники, бульдоги, вівчарки. Також сіямські коти. Плекання для розплоду. Вільний вибір і достава.
LISBETH KENNELS
37 So. Grove St., Freeport, L. I.
Tel. FR 8-4085

ПОСТІЛЬ — МАТРАЦІ
Фабрика переноситься. Випродує — внутрішньо - пружинові матраци, та "box springs." Всі розміри, новісінькі $11.95. Чудова нагода купна для власників пансіонів, готелів, бонґал і т.д. M. Weisberg Co., 100 Hoyt St., Brooklyn, Ph. MA 4-6753.

РОЗШУКИ

ЯКІВ ВАСЬОВИЧ з с. Турочки Вижні, пов. Турка над Стриєм, Галичина, пошукує своєї дочки Ірини (по першому мужу Фединкевич, по другому Щомак) і її 4 дітей. Вона була вивезена до Німеччини на початку другої світ. війни і від неї немає ніяких вістей. Вона, або хто знає про неї, прошу написати на адресу: Jacko Wasiowicz, 48 Jeannette Street, Carteret, N. J. (Укр. пресу в Европі прошу передрукувати).

Олександер ЛОМАКА пошукує сина Івана ЛОМАКУ з села Софіївка, Київської области. Хто знає або чув про нього, прошу зголоситися на адресу: ALEX LOMAKA, 1312 N. Campbell Ave., Chicago 22, Ill. USA. Українські заграничні часописи прошу передрукувати.

Книжка й часопис — найнеобхідніші в домі культурної людини.

DR. ANNA MESSING
ЛІКАР З ВАРШАВИ
Косметика, лікарське усунення всіх вад цери, зайвого волосся, зморщок. "Facial Uplift" без операції.
Приймає після умови.
Телеф.: PLaza 7-1282
130 West 57 St. New York City

EVergreen 3-4450
FILL YOUR BINS NOW
Spring Prices In Effect
MAPLE Coal & Coke Co.
antracite FUEL OIL bituminous
OIL BURNERS
SALES & SERVICE
72-74 Box Street
BROOKLYN 22, N. Y.
Федько Кудлак

Phone MA 7-1761
PETER S. MURIANKA
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
FUNERAL DIRECTOR
413 Fairmount Avenue
Philadelphia 23, Pa.

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх
Обслуга чесна і найкраща.
У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street,
JERSEY CITY, 2, N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща.
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
REASONABLE PRICES
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку дарем.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ПАКУНКИ-ДАРУНКИ
ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ
З ОПЛАЧЕННЯМ ТУТ МИТОМ.
Харчі, новий й уживаний одяг та ліки.
TEMPO GIFT PARCELS CO.
100 West 72nd Street, New York 23, N. Y.
Скора обслуга. SChuyler 4-9100. Гарантія достави.

DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE. NEW YORK CITY
(Іст 8 вул., між 2-3 Евеню)

має на складі великий вибір солом'яних КАПЕЛЮХІВ та імпортовані з Італії з панами в найновіших кольорах і фасонах за $1.50 і більше. Кожний капелюх гарантований. Куплений в нас капелюх чистимо фабричного методою. Пригадуємо, що у нашому відділі МУЖЕСЬКОЇ ГАЛЯНТЕРІЇ першої якости різнородні сорочки, знаної марки "JAYSON" від $1.00 вгору. ВСІ СОРОЧКИ ГАРАНТОВАНІ в пранні. У великому виборі також: довірники, парасолі, імпортовані светери, краватки, шкарпетки, паски, шалики, купелеві одяги й інші речі. — У нашому відділі ХЛОП'ЯЧОГО ОДЯГУ — хлоп'ячі сподні, сорочки, спіднє білля, шкарпетки, купелеві одяги й інше.
Просимо зайти і переконатись про високу якість матеріялу та низьку фабричну ціну.
— Говоримо по-українськи. — Слухайте наші оголошення по радіо-програмі п. Мельника кожної неділі між 7-8 год. рано на хвилях 1450, станція WHOM.
● Отворено щоденно до 8:30 веч. в п'ятниці і суботи до 10:00. ●
14 SAINT MARK'S PLACE DUNLEY HAT SHOP (East 8th St. Bet. 2-3 Ave.) NEW YORK, N. Y.